

**KİLİS VE GAZİANTEP İLLERİNDE BOCCE VE DART
SPORU İLE UĞRAŞAN SPORCULARIN KATILIM GÜDÜSÜ
VE BAŞARI ALGILARININ İNCELENMESİ**

Mehmet AKDAĞ

**Yüksek Lisans Tezi
Beden Eğitimi ve Spor
Ana Bilim Dalı
Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN**

2022
(Her Hakkı Saklıdır)

T.C.
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

**KİLİS VE GAZİANTEP İLLERİNDE BOCCE VE DART SPORU İLE UĞRAŞAN
SPORCULARIN KATILIM GÜDÜSÜ VE BAŞARI ALGILARININ İNCELENMESİ**

(Investigation of participation motivation and success perceptions of athletes engaged in Bocce and Dart sports in Kilis and Gaziantep provinces)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mehmet AKDAĞ

DANIŞMAN: Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN

Bayburt
Eylül 2022

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN danışmanlığında, 192223004 numaralı Mehmet AKDAĞ'ın sunmuş olduğu "Kilis ve Gaziantep illerinde Bocce ve Dart sporu ile uğraşan sporcuların katılım güdüsü ve başarı algılarının incelenmesi" adlı bu çalışma 01.09.2022 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Programında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN

İmza: .....

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Necip Fazıl KİSHALİ

İmza: .....

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Hayri AKYÜZ

İmza: .....

Bu tezin Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

...../...../2022

Doç. Dr. Murat KUL

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Bayburt Üniversitesi Lisansüstü eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; “Kilis ve Gaziantep illerinde Bocce ve Dart sporu ile uğraşan sporcuların katılım güdüsü ve başarı algılarının incelenmesi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

01.09.2022

Mehmet AKDAĞ

TEŞEKKÜR

Yaptığım tez çalışmamda bana her zaman desteğini sunan her zaman yardımcı olan tezimin yazım aşamasında her daim beni yönlendiren ve düzeltmeler yapan danışmanım Sayın Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN hocama desteğini her daim benden esirgemeyen sayın; Doç. Dr. Murat KUL hocama, istatistik çalışmalarımda yol gösteren Sayın; Dr. Öğr. Üyesi Ümit YILDIRIM hocama, tez çalışmamı teslim etme noktasında bana yol gösteren Sayın Doç. Dr. Hayri AKYÜZ hocama ve Başarı algısı ve Katılım güdüsü anketlerini kullanmama izin veren Sayın Prof. Dr. Feride Zişan KAZAK hocama ve Sayın; Doç. Dr. Özgür Mülazımoğlu BALLI hocalarıma en içten dileklerle sonsuz saygımı ve teşekkürlerimi sunarım.

ÖZ
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KİLİS VE GAZİANTEP İLLERİNDE BOCCE VE DART SPORU İLE UĞRAŞAN
SPORCULARIN KATILIM GÜDÜSÜ VE BAŞARI ALGILARININ İNCELENMESİ**

Mehmet AKDAĞ

Eylül 2022, 61 sayfa

Bu araştırma; Kilis ve Gaziantep illerinde yaşayan 10-15 yaş aralığındaki Bocce ve Dart sporcularının katılım güdüsü ve başarı algılarını tespit etmek için yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye’de bulunan 2021-2022 eğitim-öğretim yılında eğitim alan ve müsabakalara katılan erkek ve bayan sporcular oluşturmaktadır. Katılım sağlamış toplam 201 Bocce ve Dart sporcuları bulunmaktadır. Kilis ve Gaziantep illerindeki 10-15 yaş grubu Bocce ve Dart sporcularının yapmış oldukları branşta katılım güdüleri ve başarı algılarını etkileyen sebeplerin neler olduğu çeşitli değişkenlere göre incelenmesi Spss 22 programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Spora Katılım Güdüsü Ölçeği, Başarı Algısı Envanteri- (Çocuk Versiyonu) ve demografik bilgi formu kullanılmıştır. Mann Whitney U testi incelemesi yapıldığında spora katılım güdüsü değerlerinin tamamından ve diğer boyutlarında belirtilen değer puanları cinsiyet, müsabaka türü ve müsabakada derece alma durumuna göre anlamlı farklılık göstermediği belirtilmiştir ($p>0,05$). Mann Whitney U testi bulgularına, bakıldığında öğrencilerin spor katılım güdüsü, eğlence, arkadaşlık ve yarışma puanlarının seçilen spor branşına göre anlamlı farklılık gösterdiği belirtilmiştir ($p<0,05$). Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında, öğrencilerin spor katılım güdüsü, fiziksel uygunluk/ enerji harcama ve eğlence puanlarının ikamet yerine göre anlamsal farklılık gösterdiği istatistik olarak belirtilmiştir ($p<0,05$). Kruskal Wallis test sonuçlarına bakıldığında, öğrencilerin spora katılım güdüsü toplam, başarı/statü, fiziksel uygunluk/enerji harcama, eğlence ve arkadaşlık puanlarının öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye göre istatistiksel olarak belirtilmiştir ($p<0,05$). Kruskal Wallis test değerlerine bakıldığında, öğrencilerin spor katılım güdüsü toplam, Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği puanlarının yaşlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği istatistik değerlerde belirtilmiştir ($p<0,05$). Başarı algısı analiz ölçeğinin hepsinden veya diğer boyutlarından elde edilen rakamsal değerlerin cinsiyet bakımından anlamlı farklılık göstermediği istatistik değerler kapsamında belirlenmiştir ($p>0,05$). Öğrencilerin başarı algısı analiz ölçeğinin hepsinden veya diğer boyutlarından elde edilen puanlarının branşına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik değerler neticesinde belirtilmiştir ($p>0,05$). Öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının ikamet yerlerine kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p<0,05$). Öğrencilerin başarı algısı toplam ve görev yönelim puanlarının öğrencilerin buldukları yaş aralığına kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir $p<0,05$). Öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p<0,05$). Öğrencilerin katıldıkları müsabakalarda derece alma durumlarına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği yapılan istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p>0,05$).

Anahtar Kelimeler: Spor, bocce, dart, başarı algısı, katılım güdüsü.

ABSTRACT

MASTER THESIS

INVESTIGATION OF PARTICIPATION MOTIVATION AND SUCCESS PERCEPTIONS OF ATHLETES ENGAGED IN BOCCE AND DART SPORTS IN KILIS AND GAZIANTEP PROVINCES

Mehmet AKDAĞ

September 2022, 61 pages

This research was conducted to determine the participation motivation and success perceptions of Bocce and Dart athletes between the ages of 10-15 living in Kilis and Gaziantep provinces. The universe of the research consists of male and female athletes who received education and participated in competitions in the 2021-2022 academic year in Turkey. There are a total of 201 Bocce and Darts athletes who have participated. The analysis of the reasons affecting the participation motives and success perceptions of Bocce and Dart athletes in the 10-15 age group in Kilis and Gaziantep provinces according to various variables was carried out using the Spss 22 program. In the research, the Motivation Scale for Participation in Sports, the Achievement Perception Inventory- (Children's Version) and the demographic information form were used as data collection tools. When the Mann Whitney U test was examined, it was stated that the value scores indicated in all of the sports participation motivation values and in other dimensions did not differ significantly according to gender, type of competition and degree-taking status in the competition ($p>0.05$). When the Mann Whitney U test findings were examined, it was stated that the students' sports participation motivation, entertainment, friendship and competition scores showed significant differences according to the chosen sports branch ($p<0.05$). When the Mann Whitney U test results were examined, it was stated as a statistic that the students' sports participation motivation, physical fitness/energy expenditure and entertainment scores showed semantic differences according to the place of residence ($p<0.05$). Kruskal-Wallis test results when you're looking at a total of students participation in sport motivation, achievement/status, physical fitness/energy expenditure, time sport scores compared to students studying fun and friendship are indicated statistically ($p<0.05$). When the Kruskal Wallis test values were examined, the students' sports participation motivation total, Energy expenditure/Physical fitness, Being Active/Mobile, Status/Success, Team spirit/team membership scores were significantly different according to their age ($p<0.05$). It was determined within the scope of statistical values that the numerical values obtained from all or other dimensions of the success perception analysis scale did not differ significantly in terms of gender ($p>0.05$). It was stated that the scores of the students obtained from all or other dimensions of the success perception analysis scale did not differ significantly compared to their branch as a result of statistical values ($p>0.05$). It was determined that the students' total perception of success and ego orientation scores showed significant differences compared to their places of residence ($p<0.05$). It was determined as a result of statistical findings that the students' perception of success, total and ego orientation scores showed significant differences compared to the time the students were engaged in sports ($p<0.05$). It was determined as a result of statistical findings that the students' perception of success, total and task orientation scores showed significant differences compared to the age December of the students, $p<0.05$). It was determined as a result of statistical findings that students' perception of success, total and ego orientation scores showed significant differences compared to the activities in which students participated ($p<0.05$). It was determined as a result of statistical findings that students did not show significant differences in the competitions they participated in compared to their degree-taking status ($p>0.05$).

Keywords: Sport, bocce, darts, perception of success, motivation to participate.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	i
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
TABLOLAR DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş	1
Araştırmanın Problem Cümlesi	2
Temel Problemler	2
Araştırmanın alt problemleri.....	2
Araştırmanın Amacı	3
Araştırmanın Önemi.....	3
Araştırmanın Sayıltıları	3
Araştırmanın Sınırlılıkları	3
Tanımlar	4
Güdülenme (Motivasyon)	4
Sporda katılım güdüsü ve spora katılım	4
Başarı.....	4
Başarı algısı.....	4

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve	5
Başarı Algısı.....	5
Görev Yönelim	7
Ego Yönelimi	8
Güdülenme (Motivasyon).....	9
İçsel güdülenme	9
Dışsal güdülenme.....	10
Sporda Katılım Güdüsü ile İlgili Araştırmalar.....	11
BOCCE	12
Tarihi gelişimi.....	12
Bocce sporunun Türkiye'deki gelişim süreci.....	13
Bocce Oyunları.....	13
Raffa disiplini	13

Volo disiplini	14
Petank oyunları	21
DART	23
Ölçüler ve puanlama	24
Oyun Çeşitleri (Türleri).....	24

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem.....	25
Araştırma Modeli.....	25
Araştırma Evren ve Örneklemi	25
Veri Analizi.....	25
Çalışmadaki Verileri Toplarken Kullanılan Araçlar	25
Kişisel bilgi formu	25
Spora Katılım Güdüsü Ölçeği (Participation Motivation Questionnaire PMQ)	26
Başarı Algısı Envanteri- Çocuk Versiyonu (Thre Children's Version of The Perception of Success Questionnaire-POSQ-Ch)	27

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular	28
Öğrencilerin Spora Katılım Güdüsü Ölçeğinin Tamamından ve Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara ait Bulgular.....	29
Öğrencilerin Başarı Algısı Ölçeğinin Tamamından ve Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara ait Bulgular	38

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma ve Sonuç	43
Temel Problem	43
Alt Problemler	43
Araştırmanın cinsiyet faktörüne ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri.....	43
Araştırmanın branş seçimine ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri.....	44
Araştırmanın ikamet yerlerine ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri.....	45
Araştırmadaki sporcuların sporla uğraştıkları süreye ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri	45
Araştırmadaki sporcuların yaş gruplarına ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri	47

Araştırmadaki sporcuların katıldıkları faaliyet türüne ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri	48
Araştırmadaki sporcuların yaş gruplarına ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri	48
KAYNAKÇA.....	50
Ekler.....	55
Özgeçmiş.....	61

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Sporcuların Katılım GÜdüsü Ölçeğine Ait Betimsel İstatistiklerini İçeren Bilgiler .	28
Tablo 2. Öğrencilerin Başarı Algısı Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler	29
Tablo 3. Bocce ve Dart Sporcularının Cinsiyet Değişkeni Bakımından Spora Katılım GÜdüsü Ölçeği Karşılaştırması.....	29
Tablo 4. Bocce ve Dart Sporcularının Branş Seçimine Göre Spora Katılım GÜdüsü Ölçeği Karşılaştırılması.....	30
Tablo 5. Bocce ve Dart Sporcularının İkamet Ettiği İle Göre Katılım GÜdüsü Ölçeği Karşılaştırması	31
Tablo 6. Kilis ve Gaziantep İllerindeki Sporcularının Sporla Uğraştıkları Zaman Dilimine Göre Katılım GÜdüsü Ölçeği Karşılaştırılması.....	33
Tablo 7. Kilis ve Gaziantep İllerindeki Sporcuların Yaş Gruplarına Göre Spora Katılım GÜdüsü Ölçeğinin Karşılaştırılması.....	34
Tablo 8. Gaziantep ve Kilis İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılmış Oldukları Faaliyetlerin Katılım GÜdüsü Ölçeği Karşılaştırması	36
Tablo 9. Gaziantep ve Kilis İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılmış Oldukları Müsabakalarda Derece Alma Durumuna Göre Katılım GÜdüsü Ölçeği Karşılaştırılması. ...	37
Tablo 10. Bocce ve Dart Sporcularının Cinsiyet Değişkeni Bakımından Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırması.	38
Tablo 11. Bocce ve Dart Sporcularının Branş Seçimine Göre Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırılması.	38
Tablo 12. Bocce ve Dart Sporcularının İkamet Ettiği İle Göre Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırması.	39
Tablo 13. Kilis ve Gaziantep İllerindeki Sporcularının Sporla Uğraştıkları Zaman Dilimine Göre Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırılması.	40
Tablo 14. Kilis ve Gaziantep İllerindeki Sporcuların Yaş Gruplarına Göre Başarı Algısı Ölçeğinin Karşılaştırılması.	41
Tablo 15. Gaziantep ve Kilis İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılmış Oldukları Faaliyetlerin Katılım GÜdüsü Ölçeği Karşılaştırması.	41
Tablo 16. Gaziantep ve Kilis İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılmış Oldukları Müsabalarda Derece Alma Durumuna Göre Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırılması.	42

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Raffa sahası ve ölçüleri.....	14
Şekil 2. Volo disiplini saha ölçüleri ve çizgileri	15
Şekil 3. Erkekler altın nokta hedefleri	16
Şekil 4. Kadınlar altın nokta hedefleri	17
Şekil 5. Büyükler ve 18 yaş altı basamak atış noktaları.....	18
Şekil 6. Kadınlar ve 14 yaş altı basamak atış noktaları	19
Şekil 7. Erkekler röle basamak atış noktaları.....	20
Şekil 8. Kadınlar röle basamak atış noktaları	21
Şekil 9. Kadın-erkek petank altın nokta hedefleri ve puanları.....	23

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Spor sağlıklı bireyler için boş zamanları değerlendirme olsada, performans amacıyla yapıldığında bireyin yaşamının zenginleşmesine katkı sağlayacaktır. Bu sebepten dolayı çeşitli spor dallarına katılım tüm yaş grubundaki kişilere önerilmektedir (Öztürk, 1998, s. 5).

Farklı yaş gruplarındaki sporcular branş farklılıklarına göre bireysel yeteneklere sahiptirler. Bu durum cinsiyet farklılıkları sebebiyle veya il farklılıkları sebebiyle de olabilmektedir. Çünkü sporcular illerindeki sportif faaliyetler çerçevesinde branş seçimi yapmak zorundadırlar.

“Bir insan, neden herhangi bir spor faaliyetine katılmak ister, niçin bir sporcu kendisinin temposu çok yoğun bir disiplin altına girmeye razı olur, niçin yaralanma, sakatlanma, hatta bazen ölme riskini göze alabilir, birtakım insanların spor faaliyetlerine katılım sağlayarak kendini ifade edeceği, tatmin olacağı ihtiyaçları mı vardır, bazı sporcular, dereceye girmenin zorluğunu ve tehlikeli olan yarışlara katılmayı mı tercih ederler?”, sorularının cevaplarını anlatmaya çalışalım: Aslında yapılan işin özüne yöneldiğimizde, eğilmek ve eğilimin önemi ortaya çıkmaktadır. Motivasyon, güdülenme ve etkilenme hep bir yönelmeyi, eğilimi doğurur (Kılıcıgil, 1998, s. 9).

Sportif faaliyetlere katılım için ortaya konan çalışmanın her birey için farklı özellikte ve yapıda olduğunu anlamak önemlidir. Herhangi bir spor dalının çocuklar üzerindeki olumlu yansımalarını göz önüne aldığımızda sağlıklı bir toplum oluşturmak ve günümüzün çok büyük hastalığı olan “hareketsizliği” önlemek için spora katılım motivasyonu ile ilgili teorilerin açıklanmasına ve gençlere hareket kazandıracak çalışmalara ihtiyaç vardır (Yılmaz, 2002, s. 32).

Sporun çocuklarda motor gelişim ve hareket yeteneklerinin mükemmelleştirmesine yardımcı olmak gibi performanslarını arttırmalarında etkili olduğu söylenebilir. Yapılan birçok çalışma, spor yapan çocukların gününbirlik eğitim hayatlarında, spor yapmayan çocuklara göre motorik ve hareket becerilerinin daha iyi bir seviyede olduğu ispatlamıştır. Bireyler kendi çabalarıyla elde ettikleri kazanımları ve başarıyı yaşayabildiği zaman o spor branşından hoşlanma dereceleri de artmaktadır. On binlerce birey, genç spor yapar ancak aralarından çok azı şampiyonluk yaşama sevicine ulaşabilir. Şampiyon olmak için yetenekli olmak, doğru çalışmak, doğru kulüp tercihi ve doğru Antrenör, üst düzey imkanlar, doğru beslenme, çevresel destek ve her şeyden önemlisi doğru ve disiplinli çalışmak gerekir. Ayrıca; sıradan bir yeteneğe sahip bir sporcunun ancak disiplinli çalışması, öz disiplini gelişmiş olması, öğrenmek için algılarının açık olması, tekrardan asla vazgeçmeyen, her anını bir öğrenme becerisine çeviren

sporcuların ise uzun dönemde daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir (Biçer, & Pehlivan 2016, s. 10).

İçinde bulunduğumuz dönemde çocuk ve gençlerin eğitimleri zayıf olduğu için bireysel olarak yeteneklerini ön plana çıkarma fırsatına sahip değiller. Fakat sürekli hale getirdikleri fiziksel faaliyetleri yapmaları, küçük veya büyük yaş gruplarındaki sporcuların motorik kabiliyetlerinin gelişmesine ve fiziki yapıya yardım etmekle kalmayıp, planlama yapma, sosyalleşme, sıkıntılar ile mücadele etme ve fazla kiloları azaltmaya iten farklı bedensel, fizyolojik ve psikolojik kazanımların yanında sosyal faydalar da kazandırmaktadır. (Graham, Leonard & Bonacum, 2004, s.187).

Araştırmanın Problem Cümlesi

Yapmış olduğumuz tez çalışmasında araştırmaya ilişkin bulunan temel problemler ve alt problemler aşağıda belirtilmiştir.

Temel Problemler

Kilis ve Gaziantep illerindeki sporcuların Bocce ve dart faaliyetlerindeki katılım güdüsü ile başarı ölççekleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın alt problemleri

1. Bocce ve Dart sporcularının cinsiyet değişkeni bakımından katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeği arasında anlamsal bir farklılık var mıdır?
2. Bocce ve Dart sporcularının branş seçimine göre spora katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeği arasında anlamsal bir farklılık var mıdır?
3. Bocce ve Dart sporcularının ikamet ettiği ile göre katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeği arasında anlamsal bir farklılık var mıdır?
4. Kilis ve Gaziantep illerindeki sporcuların sporla uğraştıkları zaman dilimine göre katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeği arasında anlamsal bir farklılık var mıdır?
5. Kilis ve Gaziantep illerindeki sporcuların yaş gruplarına göre spora katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeği arasında anlamsal bir farklılık var mıdır?
6. Gaziantep ve Kilis illerindeki Bocce ve Dart sporcularının katılmış oldukları faaliyetlerin katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeği arasında anlamsal bir farklılık var mıdır?
7. Gaziantep ve Kilis illerindeki Bocce ve Dart sporcularının katıldıkları müsabakalarda derece durumlarına göre katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeği arasında anlamsal bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın Amacı

Kilis ile Gaziantep illerindeki 10-15 yaş grubu Bocce ve Dart sporcularının yapmış oldukları branşta katılım güduları ve başarı algılarını etkileyen sebeplerin neler olduğu çeşitli değişkenlere göre incelenmesi yapılmıştır. Ayrıca katılım güdüsü ile başarı algısı arasında anlamsal bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır.

Araştırmanın Önemi

Bocce ve Dart branşları ile uğraşan sporcuların katılım güduları ve başarı algılarının belirlenmesi uğraştığı spor dalında başarı seviyesini ölçmesi açısından önemlidir. Ayrıca; başarı kriterinin bilinmesi spor adamlarına, bilim adamlarına ve yöneticilere faydalı bilgiler sunması bakımından spor literatürüne fayda sağlamıştır.

Bocce ve Dart branşlarına neden katıldıkları, bu spora ne kadar ilgi duydukları ve başarılı olup olmadıkları yapılan araştırmaların hedefleri istikametinde değerlendirme araçlarından kazanılan puanların bağımsız değişkenlerin analiz sonuçlarına göre değerlerde değişkenlik olup olmadığının incelenmesine gayret gösterilmiştir. İlişkisiz örneklem için alt boyutlara ait bağımsız değişkenin puan dağılımına bakıldığında bu değişkenin bağımsız olması durumlarında kategori sayısı 2 ise (sporla uğraştığı süre ve yaş) t testi; 2'den fazla kategori var ise, (cinsiyet, branş, ikamet, yarışma türü ve müsabakada derece alma) gibi varyanslar homojen ise ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz çalışmaları yapılan bağımsız değişkenin kategori değerlendirmesinde puan dağılımının normal olmaması durumunda kategori sayısı 2 ise ilişkisiz örneklem Mann Whitney U testi ile 2'den yüksek ise Kruskal Wallis test uygulanmıştır. Bocce ve dart literatüründe böyle bir çalışma örneği olmadığından bir boşluğu dolduracaktır.

Araştırmanın Sayıtları

1. Veri kullanımında araştırma için toplanılan bilgilerin verileri sağlayacak düzeyde olduğu,
2. Çalışmada konuya uygun olan bir yöntemin kullanıldığı,
3. Araştırma için bulunan kaynakların geçerli ve güvenilir olduğu,
4. Yapılan araştırmada evren ve örneklem grubunun yeterli düzeyde olduğu düşünülmektedir.
5. Araştırması yapılan spor dallarının aktif sporcuları ölçeklere vermiş olduğu cevapların geçerli ve samimi oldukları varsayılmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Gaziantep ve Kilis illerindeki 2021-2022 yıllarındaki 10-15 yaş arasındaki Bocce ve Dart faaliyetlere katılan sporcular ile sınırlıdır.

Tanımlar

Güdülenme (Motivasyon)

Güdü, kişiyi hareketlendiren bir kuvvet olarak ifade edilmektedir. İnsanı istikameti belli bir amaca sürükleyen güdüleyici durum, istikamete ulaşmak için çizilen yol ve amaca ulaşma biçimi olarak kabul görmektedir (Morgan, 1993).

Sporda katılım güdüsü ve spora katılım

Güdüyü tetikleyen sayısal olarak çok fazla unsurun varlığından bahsedebiliriz. Sportif faaliyetler sadece doğal yollar ile değil, toplum içindeki varlığını da devam ettirmede yardımcı olur. Spor için yapılan fiziksel eylemlerde sporlara teşvik etmeyi, devamlılığını, performansını etkileyen farklı sebepler vardır. Farklı spor dallarını belirlemede sıhhat, temsil, mevki veya başarılı olmak çok büyük önem arz etmektedir. Spor dallarına katılmak kadar sportif faaliyetlerde süreklilik ve performans grafiğinde güdülenmede önemli bir yere sahiptir (Tiryaki, 2000, s. 93).

Başarı

Başarı; herhangi bir durumda bireyin hedeflerine ulaşabilmesi için kendini mümkün olan en iyi şekilde kanıtlaması ve olumsuz durumları uygun şekillerde idare edebilmesi olarak tanımlanabilir (Ardahan 2013). Farklı bir ifade de ise; başarı kavramı kişilerin özel yaşamlarında kıymetli olduğu görüşüne vardıkları ve kendilerine hedef koyarak mal etmek istedikleri nesne, makam ve toplumsal değer elde ederek, şahsi gelişimi için belirledikleri istikamet doğrultusunda hareket etmeleri, uygunluk çerçevesinde, zamanında ve yerinde yapabilen; programında istenmedik bir farklılık yaşanması halinde, yeni planlarını devreye almalarını noktasında hiçbir sapma yaşamadan hedeflerine ulaşabilmeleridir (Seçer 2013). Başka bir ifadeyle başarı, çocukluk zamanlarından, topluma fark edilmeden öğretilmiş bir süreçtir (Slade, & Owens 1998, s. 372). Seibel (1974) ise başarı gereksinimi öğrenilmiş bir ihtiyaç olduğunu belki de bu öğrenilmiş ihtiyaçların en önemlisi olduğunu savunmaktadır.

Başarı algısı

İnsanın bazı kişisel özelliklerini ön plana çıkararak, duyguların başında başarı ilk rolü almaktadır. Wolman'a göre (1973) başarı sözcüğü, hayal edilen hedeflere varmak için yapılan bir çalışmadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve

Günümüzde spor kavramı o kadar büyük bir sosyal olay haline gelmiştir ki, toplumlar “spor yapmak gerekli midir?” sorusunu tartışmaya gerek bile duymamışlar, bunun yerine spor faaliyetlerinin nasıl daha iyi bir şekilde yapılması gerektiği hususunda çalışmalar yapmıştır.

Spor, birtakım sınırları olan, beyin ile vücudu fiziksel açıdan iyileştirmek için ferdi veya toplu olarak yapılan eylemsel faaliyetlerdir (tdk.gov.tr., 2017).

Günümüzde spor, kişisel ve toplumsal sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikleriyle önemli bir hizmet sektörü olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, günümüzün kitle iletişim araçları ve özellikle medyanın etkisiyle karlı reklam ve tanıtım aracı haline gelen spor, geniş kitlelerin yoğun ilgisini çeken bir gösteri ve eğlence faaliyeti olarak bir tüketim sektörü haline gelmiştir (Devecioğlu, 2005, s. 119).

Başarı Algısı

İnsanların eylemsel değişkenliklerini anlamak için uzmanların başarı beklentilerinin yüksek olduğu görülmektedir. Başarıya giden hedeflerin art arda sıralanması sonucunda başarı kriterleri, anlaşılabilir kabiliyet ve başarının eylemsel hareketleri insan güdüsünü ayırt etme noktasında önemlidir.

İnsanlar, geçmiş yıllardan itibaren her zaman bir mücadele çabası içerisinde olmuşlardır. Zaman zaman bu mücadele birtakım işleri kazanma arzusuna dönüşmüş, kişilerin yaşamlarındaki en büyük en büyük isteklerinden biri haline gelmiştir. Yaşadığımız çağda bireylerin kişiliğini ön plana çıkarma, değer görme isteği ve sosyal bir mevkiye kavuşmak için mücadele etmeleri büyük önem kazanmıştır. Bireylerin kişisel yaşamlarında ve çalışma alanlarında kullanmak üzere lazım olan ihtiyaçları karşılayabilmek için başarılı olmaları gerektiğini anlamışlardır. (Barışoğlu 2017 S:32).

Seibel (1974) Başarı gereksiniminin öğrenilmiş bir gereksinim olduğunu belki de öğrenilmiş önemlisi olduğunu söylemiştir. Spor yapan gençleri maçlara hazır hale getirmek ve antrenmanlarda yüksek kapasitede faydalanmayı amaçlayan farklı idman çeşitleri kullanılmaktadır. Bu nedenle sporcuda başarı algısının, ferdi ve takım performansında önemli bir yeri olduğunu ifade etmek mümkündür. Spor yapılan ortamlarda, hemen hemen aynı kabiliyet seviyesine ve aynı imkanlara sahip sporcuların birkaç tanesinin başarı buldukları görülmektedir. Farklı bir deyiş ile, sporcular aynı kabiliyet seviyesine ve aynı imkanlarda bulunmaları açısından başarıları farklılık göstermektedir. Spor mekanlarında teneffüs edilen güdüselle hava hedef yönelimleri ve algılanan fiziksel yeterlilik kavramları sporcuların başarı

algılarına etki eden yapılarıdır. Başka bir ifadeyle, sporcuların başarıyı nasıl yorumladıkları, hedef yönelimlerinin ne olduğu, çevredeki insanlardan aldıkları geri dönüşler, fiziksel algılamada sporcunun kendisini yeterli hissedip hissetmedikleri gibi güdüler başarı algısı üzerinde etkin olmaktadır. (Ryckman, & Hamel 1993, s. 275).

“Sportif faaliyetlerin alışkanlığı insanlarda küçük yaşlardan itibaren başlaması ile spora, ilgi ve tutumlarının okul çağlarında başladığı düşünülmektedir. Yapılan son çalışmalarda spor psikolojisi üzerine yapılan araştırmalar, çocuklar ve gençlere yönelik sportif faaliyetlere ilginin artmaya başlamış olduğunu ve müsabakaların yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmış, spor faaliyetlerine katılım sağlayan gençleri çeşitli branşlara katılmalarını sağlayan başlıca sorunları irdelemek için yoğun gayret içerisinde olmuşlardır.” (Zahariodis, & Biddle, 2000).

Sporda hedef kavramı hem bireyin kişisel hedeflerini hem de görev hedeflerini kapsar. Başarı hedefi kuramı, spora uyarlandığında, sporcuların hedef yönelimlerini ve kendilerine olan güvenlerini bağlantılı olarak ele alır (Altıntaş, Bayar, & Akalın, 2012, s. 15). Sporcular için başarı ve başarısızlık kavramları, görev ve ego 27 yönelimli olmalarına göre farklılık göstermektedir. Görev yönelimli sporcular için başarı yetenek ve çaba gibi içsel nedenlere bağlanmaktadır (Aktop, 2002). Ego yönelimli sporcular ise daha az çaba harcayarak başarı kazanma eğilimindedirler (Tenenbaum, & Eklund, 2007, s. 84). Sporcu tarafından başarının nedenin açıklanması ve kendisiyle ilgili pozitif tutum sergilemesi sporcunun benlik saygısını artıracaktır (Aktop, 2002). Ego yönelimli bireyler hareketlerini diğerlerinin yetenekleri doğrultusunda belirlerler ve onlar için başarı diğerlerinden daha üstün olduğunu göstermektir (Kelecek, 2013). Abele ve Alfermann, sporcuların görev yönelimli olmalarının içsel güdülenme, yaptıkları spordan zevk alma ve sorunlara karşı kararlıkla görevlerine devam etmeleri arasında ilişki olduklarını bulmuşlardır (Altıntaş, vd. 2012, s. 9). Duda; yaptığı çalışmada görev yönelimi yüksek olan sporcuların yaptıkları spora uzun süre devam ettiklerini, ego yönelimi yüksek olan sporcuların yaptıkları sporu istikrarlı bir şekilde devam etmediklerini ifade etmiştir (Kelecek, 2013). Çocuk sporcularda başarıyı algılama ve başarıya yaklaşımları, sosyal çevreleri ve rol model aldıkları kişilerin beklenti ve yönlendirmelerinden etkilenmektedir. Çocukların ve ergenlerin rol model olarak aldıkları kişilerin (anne, baba, koç vb.) başarı hedefleri ile kendi hedef yönelimleri ile arasında bir ilişki olduğu bilinmektedir (Carr, & Weigand, 2001, s. 309). Çocuklar kendileri için önemli olan kişiler tarafından başarılarının onaylanması veya altını çizilmesi değerlerinin onaylandıklarını göstermektedir (Duclos, 2005). Anne babaların çocukların spor yaşamlarındaki çabalarını, ilerleme ve geliştirmelerini desteklenmesi beklenmektedir. Bu anne babalar için başarı çocuklarının doğru çalışması ve çaba göstermesinin sonucudur. Bu durum çocuğun görev yönelimli olmasına yol açmaktadır. Diğer yandan ebeveynleri tarafından başarısızlık, hata ve performansları

düşüklükleri vurgulanan sporcuların ego yönelimli olmasına yol açılmaktadır. Bu anne babalar çocuklarının performansındaki başarıyı diğer çocukların performansları ile kıyaslayarak değerlendirirler. Anne babaları başarı odaklı olan çocukların ego yönelimleri yüksek görev yönelimleri ise düşük olduğu görülmüştür (Valdevit, 2013, s. 339).

Görev Yönelim

Görevi gerçekleştirme hedefi baskın olduğunda insanlar, bireysel yeteneklerini geliştirebilmek için o görevi daha iyi nasıl gerçekleştirecekleriyle ilgilenirler. Bu yüzden bu insanlar yeni beceriler kazanmak için daha çok çaba gösterirler ve bununla birlikte bireysel değerlendirme ölçütlerini benimserler. Bireysel değerlendirme ölçütü ise, başarının kişisel gelişimi şeklinde açıklanmaktadır. Bu insanlar için öznel sebeplere bağlı başarısızlık, düşük bir olasılıktır. Çünkü şahsi hataların, insanların becerilerini geliştirmesinde, yol gösterici bir vazifesinin olduğu düşünülür (Daşdan, 2006).

Kendi becerilerini ve öz kaynaklarını kullanmaya meyilli, görev yönelimi yüksek olan bu kişilerin ölçütü, gelişme ve başarıdır. Bu kişilerin odaklandığı konu yeni bir şeyler öğrenmek ve kazanılan başarıda bireysel gelişim ve görevin gerektirdiklerini yerine getirmektir. Bu durumun tersinde ise diğer insanları kaynak olarak kullanmaya meyilli olan ego yönelimi yüksek insanın ölçütü, diğer insanlara üstünlük kurmaya çalışmaktır (Daşdan, 2006).

Görev yönelimli olmak, becerilerde ustalaşmayı ve yeterliliği amaçlamaktadır. Başarılı olmak sporcu için daha disiplinli çalışmak ve yapabildiği en iyisini ortaya koymaktır. Başarılı olmak zevklidir. Göreve odaklanan kişi, rekabeti bir kendini geliştirme süreci olarak görür. Bir rakip ne kadar başarılı olursa, kendisinde gelişme olasılığı o kadar artar. (Yılmaz, 2002, s. 27). Görev yönelimi baskın olan kişiler, bilgi ve becerilerinin gelişimine de önem gösterir. Bundan dolayı gelişmekten zevk duyarlar. Bu kişiler, zor görevlerden kaçınmazlar. Görev yönelimli sporcular yarışma esnasında olduğu kadar, çalışma esnasında da en iyi performansını sergilemeyi hedeflerler (Yılmaz, 2002, s. 28).

Spor tarafında ise performans üzerinde durulur ve sonunda ödül elde edilir. Sporcular buldukları takımda önemli bir vazifeleri oldukları duygusuyla hareket etmektedirler. Takım içerisinde çalışma ve gelişme ön plandadır. Örnek olarak, bir basketbol takımında bir oyuncu diğer bir oyuncuya öğrenme konusunda yardımcı oluyor ve onun eksiklerini tamamlamak için çaba gösteriyorsa ve tüm sporcular bireysel performanslarını geliştirmeye odaklanmıştır ve görev yönelimli bir sürecin bu takımda bulunduğu bahsedebiliriz (Yılmaz, 2002, s. 38).

Görev yönelimli hedeflerde en önemlisi ilgili alanda beceri geliştirmektir (Sit, & Lindner, 2005, s. 605). Görev yönelimi, başarıyı algılama da önemli kavramlar olan pozitif duygu ve bilişsel davranış ile ilişkilendirilmektedir (Thrash Tm, & Elliot, 2001, s. 23).

Başarılı olmak için sporcu çok çalışmalı ve elinden gelen en iyi performansı ortaya koymalıdır. Görev yönelimli sporcular, süreçlere önem verir ve yarışma esnasında olduğu kadar, uygulama esnasında da elinden gelenin en iyisini yapmaya odaklanır. Bu sporcular için yarışmalar becerisini geliştirmek için bir fırsattır. Rakip ne kadar iyi ise, gelişim şansı o kadar yüksektir (Yılmaz, 2002, s. 34).

Eğitim-öğretim alanında da görev yönelimli çalışmalar öğrenciler için olumlu sonuçlar getirmiştir. Örneğin; görev yönelimli kişiler okulda arkadaşları ile iş birliği içerisinde hareket eder ve gruba uyum sağlarken aynı zamanda öğrenme ortamında ezbercilikten uzaklaşım anlamayı daha çok tercih ederler (Yılmaz, 2002, s. 34).

Görev yöneliminde amaç öğrenmeye yöneliktir. Performans değerlendirmesi yaparken bir sporcu kendi performansı ile yine kendisini karşılaştırmaya çalışır. Yani bu kişiler için başarı, kişisel gelişim ve ustalık edinme ölçütleridir. Başarı ve başarısızlık, sporcunun kendi performansı ile ilgili kendi algısına dayanan yorumları tarafından öznel olarak tanımlanır. Bireyler bir beceriyi geliştirirken veya ustalık kazandıklarında başarılı olduklarını düşünürler. Bu nedenle performanslarının iyileşmiş olan yönlerine katkı sağlayabilirler. Kişi için, küçük başarılar bile, onların iyi performans gösterdiğine inanmalarını sağlayabilir. Ayrıca, kendi performanslarına odaklanmalarından dolayı, göreve dâhil olan kişiler daha iyi performans gösterebilir ve bu da algılanan performansın yükselmesine neden olabilir (Dewar, & Kavussanu, 2011, s. 525).

Ego Yönelimi

Ego yönelimli kişilerin amacı, diğer insanlardan daha iyi olma veya en iyisi olma duygusunu taşımasıdır. Kişiler, başkalarına karşı kendini kıyaslamadan, geçmiş performanslarını temel alarak, var olan gücünü geliştirmeyi hedef seçmişse, görev yönelimine sahiptir denilebilir. Bu kişilerin çok daha güçlü çalışma prensiplerinin olması ve daha ısrarcı ve iyi güdülenmiş olma ihtimalleri ise yüksektir. Ego yönelimine sahip bireylerde ise, kendilerini başka insanlarla kıyaslar, dışarıdan kendilerine yönelen hedeflere yönelme durumları vardır. Bu bireyler, kısa sürede pes etmeye meyillidir ve kendileri için kolay olan görevleri seçerler. Örneğin, taktik geliştiren ve müsabaka esnasında zamanı uygun kullanmayı becerebilen bir sporcu, görev yönelimi sergilemektedir. Diğer tarafta ise, kendini başkalarıyla kıyaslayıp başarılı olmaya karar veren kişiler ise, ego yönelimini sergilerler (Daşdan, 2006).

Ego yönelimli olan bir kimse için subjektif başarının temel kaynağı, bir yarışma sırasında daha az çaba ile rakibini yenmek şeklindedir (Altıntaş, 2010, s. 26). Egoya yönelik hedeflere öncelik sağlayan bireyler için süreç değil sonuç önemlidir (Toros, 2002, s. 24). Ego

yönelimli birey yeteneklerini geliştirmek yerine sahip olduğu yetenekleri kanıtlamak çabasıdadır (Canpolat, & Çetinkalp, 2011, s. 14).

Ego yönelimli kişilerin, pozitif duygu durumlarından daha çok, negatif duygu durumlarına yatkın oldukları düşünülmektedir (Nicholls, & Robert, 1989, 2015, s. 65).

Spordan örnek verecek olursak, bir basketbol takımında oyun kurucu olarak görev alan bir sporcunun kendi takımında veya başka bir takımda kendisiyle aynı pozisyonda görev alan oyunculardan daha üstün performansı hedeflemesi ego yönelimine örnektir. Bu bireyler güçlükler karşısında önce çabalarını azaltır, sonra da zorlandıkları anda denemeyi bırakırlar. Başarısızlık karşısında daima kendileri dışında bahaneler öne sürerler. Daha sonra tercihlerini belirlerken de öz yeterlilik duygularını koruma adına başarıyı daha garanti gördükleri görev ve sorumlulukları seçme eğiliminde olurlar (Weinberg, & Gould, 2014).

Güdülenme (Motivasyon)

Güdülenme kelimesinin anlamı değişik kaynaklarda veya kişiler tarafından farklı ifade edilerek kullanıldığı görülebilmektedir. Baron (1983)'a göre güdülenme, hayal ettiği hedeflere ulaşma yolunda içindeki davranış özelliğini, hayallerine ulaşma noktasında hareket ettiren, ona hedefleri yolunda yardımcı olan bir süreç olarak tanımlamaktadır. Güdülenme kavramı; bireylerin bir amacı gerçekleştirmek için kendi arzu ve istekleri ile davranışları olarak da tanımlanabilir (Koçel, 2003, s. 633).

İçsel güdülenme

İçsel güdülenme, bireyin kendisini motive edebilme durumudur. Yapılan bir faaliyet sırasında hissedilen zevk ve tatmin için o faaliyetin yapılmasına denir (Deci, & Ryan, 1985). İçsel güdülenen bireyler, becerikli olmak için içsel açlığı taşırlar. Başarıya ulaşabilmek için kendilerini yönetebilme özelliğine sahiptirler (Nicholas, & Robert, 1992, s. 65). Bir kişi içsel güdülenmesi oluştuğunda tüm dış engellemelere ve materyal eksikliğine karşın göstermiş oldukları davranışı, gönüllü olarak sergilemeye devam etmektedir (Deci, & Ryan, 1985).

İçsel olarak güdülenmiş kişiler, oyuna ve onurlarına oldukça düşkün kişilik yapısına sahiptirler. Bu duyulan içsel düşünüş, onları mükemmeli ortaya koymaya teşvik eder. Çevrelerinde çok sayıda insanın olması onlar için çok önemli değildir. Tek başına başardıkları ve yaptıkları onları mutlu ve motive eder (Konter, 1995, s.156).

İçsel güdülenmenin iki süreci bulunmaktadır:

Zihinsel: Bireyin, hedefine ulaşması için ne yapacağını psikolojik süreçlerden geçirerek bulmasıdır.

Fiziksel: Bireyin, hedefine varmak için hedefe doğru yürümesi, yani hareket ve hareketlilik oluşturmasıdır (Koruç, 2002, s. 279). İçten güdülenen kişiler, düşünceyi eyleme daha erken

çevirir. İçten güdülenenlerin ulaşmak istedikleri hedefleri vardır. Bu hedeflere ulaşmak için belirledikleri yoldan devam ederler.

Kişi, bu hedeflere ulaşabilmek için aşağıdaki adımları tamamlamalıdır:

- Gizli yeteneklerini tanımak ve bilmek,
- Kendine tam olarak inanmak,
- Başarılı bir birey olmaya çalışmak,
- Gelişime açık olmak,
- Dış görünüşüne dikkat ederek, karşı tarafı etkileme becerisine sahip olmak,
- Başarısızlıkla baş edebilmek,
- Hayatı coşku ve zevkle yaşamak,
- Sağlık için yararlı alışkanlıklara sahip olmak, enerjiyi arttırmak ve zararlı olan alışkanlıklardan vazgeçmek,
- Bilinmeyi araştırmayı sevmek,
- Etkili iletişim yollarını benimsemek ve kullanmak,
- Gerginlikle baş edebilmek,
- Endişe, şüphe ve korku gibi olumsuz düşünceleri düşünmemek,
- Zamanı iyi ve verimli kullanabilmek (George, 1997, S. 10).

Dışsal güdülenme

Dışsal güdülenme, diğer insanlar vasıtası ile oluşan, olumlu ya da olumsuz etkilerde bulunabilen, davranışın tekrarlanma olasılığını azaltıp arttırabilen, maddi ve manevi değerler taşıyabilen pekiştirmelerdir. İçe yönelik güdülenmenin aksine dışsal güdülenme kendi iyiliği için değil, bir amaç için sona ulaşmak adına göstermiş olduğu davranışların çeşitliliğini oluşturmaktadır. Kendi kendine olmayan ve ödül, alkış, takdir edilme, övülme gibi sadece dış etkenler aracılığı ile gerçekleşen davranışlardır (Yıldırım, 2017, s. 41).

Dışsal güdülenme, çevremizdeki insanlar tarafından bizi etkileyen olumlu ve olumsuz özellikleri olan, davranışın tekrarlanmasını kontrol edebilen, maddi ve manevi boyutta karşımıza çıkan olgulardır. Bu dışsal güdülenmenin maddi boyutunda en önemli unsur para ödülü, manevi boyutunda ise yergi, takdir edilme ve övgü karşımıza çıkmaktadır.

Dışsal güdülenme denilince ilk akla gelen yönetici, antrenör, seyircidir. Bu dış uyarıcılar sporcu üzerinde büyük güdülenme oluşturduğu için sporda dışsal güdülenme, çok önemli bir konumdur. Faaliyetlerden gelen cezalar ve ödüller sporcu üzerinde güdülenmeyi kontrol etme (artırıp azaltma) etkisine sahiptir. Başka bir deyişle; dıştan gelen uyarıcılar içsel güdülenmeye olumlu etkiler yaparak, sporcunun aktiflik ve motive olma seviyesini artırır (Konter, 1995, s. 153).

Yapılan çalışmalara göre; ödüller iki farklı fonksiyon sağlarlar:

- **Kontrol Etmeyi Sağlayan Ödüller:** Ödülün kontrol süreci eğer süzgeçten geçirircesine devam ediyorsa, kişi bu durumda hoşnut olmayarak, güdülenme seviyesi düşmektedir. Sporcular faaliyetlere katılarak, ödül kazanmaya çabaladıklarında yüksek derecede kontrol düzeyiyle karşılaşır, kendini rahat hissetmiyor ve performansını sergileyemiyor. Ancak kontrol seviyesi düşükse daha rahat davranıyor ve performansını gösterme gücü sergileyebiliyor (Baker, 1971).
- **Bilgi Verici Ödüller:** Bu tarz ödüller, kişilerin performansındaki yeterlilik düzeyi ile ilgili bilgi verme amacıyla olmasıdır. Bu türdeki ödüller, içsel güdülenmeyi tetikleme özelliğindedir. Ödülün bilgi verici süreçleri pozitif yönde ve belirginse, içsel güdülenmeyi artırıcı etki görülür. Ancak aynı şartlar altında, dıştan gelen veriler negatif ise bu durum içsel güdülenmeye zarar verici özelliğe sahiptir (Tutko, 1986).

Burada önemli olan antrenör, öğretmen ve ebeveynlerin sık sık başvurmuş olduğu pozitif sözlü dönütler önemli bir ödül olarak karşımıza çıkmaktadır. Pozitif dönütün içsel güdülenmeyi nasıl etkileyeceği Vallerond, Vallerand ve Raid tarafından araştırılmış ve sonuç olarak pozitif dönütün hem içsel güdülenmeyi hem de yeterliliğin algılanmasını arttırdığı, bununla birlikte, negatif dönütün ise; içsel güdülenmeyi ve yeterliliğin algılanmasını azalttığını tespit etmişlerdir.

Sporda Katılım Güdüsü ile İlgili Araştırmalar

Araştırmacıların yapmış olduğu çalışmaların spor psikolojisi üzerine, spor çağında olan tüm bireylerin spora olan iştahlarını arttırmaya yönelik koç davranışı, sportif aktivite içerisinde bulunan katılımcıların bireysel hareketleri spora niçin katıldıkları, maç stresleri, koç ve sporcunun aralarında kurduğu bağ gibi izlenimler gözlemlenmiştir (Kiper, 2004).

İçinde bulunduğumuz dönemde okul çağındaki çocuk ve gençlerin fiziksel aktivitesinin yetersiz olması sonucu küçük yaşlarda, ergenlik dönemlerinde, farklı hastalıklar beraberinde doğmaktadır. Fiziksel aktivitelerde spor, eğitimin bir parçası olmakla beraber ergenlik çağındaki gençlerin ve küçüklerin bedensel ve psikolojik açıdan ilerlemelerinde katkı sunduğu açık bir gerçektir. Fiziksel gelişimin yapısal olarak sağlıklı bir durumda olması vücuttaki kan akışının normal seyirde ilerlemesine ve vücut kas kütlelerinin gelişiminde yardımcı olmaktadır. (Erkal, Güven, & Ayan, Dursun, 1998, s. 21).

“Çocuk ve gençlerin spora katılım güdülenmesi ile ilgili yapılan araştırmalar, beceri gelişimi ve öğrenimi, eğlence, fiziksel zindelik, sosyal çevre edinme gibi kazanımlar ve başarı güdüsünün spora katılımında en önemli sebeplerden biri olduğunu ortaya koymuştur” (Sit & Lindner, 2006, s. 369).

“Buonamano, Cei ve Mussino (1995) İtalyan sporculara uyguladıkları çalışmalarda eğlence ve takım üyeliği ruhunun en yüksek güdü olduğunu kanıtlamaya çalışmışlardır. Ayrıca Oyar, Aşçı, Çelebi ve Mülazımoğlu (2001) Türk sporcular üzerinde yapılan çalışmalarda, spora katılımı teşvik eden en önemli güdülerin, branşta yükselmek, becerilerini geliştirmek, fiziksel olarak sağlıklı olmak, yeni beceriler öğrenme ve eğlenme gibi fiziki, sosyal ve biyolojik faktörlerin etkili olduğu görülmüştür” (Oyar vd., 2001, s. 23).

Başarmanın en önemli unsurlarından birisi de spora katılan bireylerin beceri gelişimleri, öğrenme yetenekleri, arkadaş edinme olarak yapılan çalışmalar sonucu ortaya konmuştur (Gill, Gross, & Huddleston, 1983, s. 3).

Güdülenmenin spordaki yerini anlamak için değişik kaynaklardan farklı bir yaklaşımla araştırma yapmak gerekir. Var olan örneklerde; Sonstroem ve Kamper “Fiziksel Değerlendirme ve Çekicilik Envanteri”ni zenginleştirerek, bedensel hareketlere karşı olan tutumu ve yeteneğini tespit ederek bireyin spora katılma sebeplerini ortaya koymaya çalışmışlardır. Bireylerin sportif aktiviteye katılma sebeplerinin belirlenmesinden çok, fiziksel faaliyetlere olan davranışlarını tespit etmeye yönelik eylemler olarak belirtilmiş ve konuyla ilgili araştırma çeşitlerinin olmadığını, kalıpsal ölçüm araçlarının da olmadığı belirlenmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak; gençlerin sportif faaliyetlere katılma sebeplerin tespit etmek amacı ile “Spora Katılım Güdüsü Ölçeği (Participation Motivation Questionnaire)”ni geliştirmişlerdir.

Spor ve psikolojinin çalışma alanı içerisinde sıklıkla ele alınan konular arasında yer alan güdülenme kavramının açıklanmasına yönelik pek çok kuram geliştirilmiş ve araştırmalar yapılmıştır. Öğrencilerin spora katılım güdülerinin belirlenmesi ve bu güdüsel yönelimde etkili olan değişkenlerin saptanması önemli bir problemdir (Hazar, Demir, & Can, 2018, s. 225).

Güdülenme, kişilerin başarı ya da başarısızlıklarında almış oldukları kararların temelini oluşturur. Spora katılım güdüsü, gençlik sporunda araştırılması gereken bir kavram olarak ortaya çıkmaktadır. (Solmon, 2003, s. 147) Spora katılım güdüsü üzerinde etkili olan kas yapısı, vücut yapısı gibi genetik yapı, fiziksel yapı ve psikolojik yapı gibi birçok faktör mevcuttur (Çetin, 2013, s. 136).

BOCCE

Tarihi gelişimi

Geçmişten gelen tarihi dönemlerine bakılarak özetle; Bocce sporunun tarihsel serüveninin çok eskilere dayandığı ortaya çıkmaktadır. Oyunların oynandığı antik çağda bu spora benzeyen birden çok sporun yapıldığı varsayılmaktadır. Genel bir değerlendirme içerisinde konuyu ele aldığımızda Bocce sporunun tarihsel süreçte oynanan benzeri sporların

atası olduğu kanıtına varılabilir. Yine bu bilgilerden yola çıkılarak Bocce sporunun geçmişini, ünlü tarihi ve arkeolog James mellaart'ın Konya-Çatalhöyük'teki yapılan kazılar bulunan materyallere dayandırmaktadır (Türkmen, 2011, s. 17).

Türkiye'de Bocce olarak adlandırılan oyun içerisinde ayrı kategoride 4 oyun sistemini barındıran (Raffa, Volo, Petank, im Topu) oyunlarından oluşmaktadır. Bocce kelimesi İtalyanca bir kelimedir. Ayrıca; Fransızlar da Boules, İngilizlerde ise Bowls'tur. İtalyanlar tarafından geliştirilen ve ülkemizde ilk kez oynanmaya başlayan oyun Raffa oyunudur. Bu oyun sistemlerini birleştiren konfederasyon (Confédération Mondiale des Sports de Boules - CMSB)'un merkezi Fransa olarak belirlendiği için, tercih edilen isimde Boules olmuştur. Kiřinin top veya topa benzer cisimleri ellerini kullanarak belirli bir teknik dahilinde atarak bir hedefi vurma veya bir hedefe daha yakın olma amacı güdülen antik oyunların hepsi, Bocce'nin geçmişinin çok eskilere dayandığına bir kanıt olabilir (Türkmen, 2011, s. 17).

Bocce sporunun Türkiye'deki gelişim süreci

- 1990-1995 yılları: Bocce'nin örgütlenerek federasyon kurmak için uğraş verdiği dönem.
- 1995-2005 yılları: Bocce'nin farklı federasyonlar çatısı altında varlığını sürdürme çabasında olduğu tarihsel süreç.
- -Herkes İçin Spor Federasyonu altında
- -Beyzbol ve Sorfbol Federasyonu altında

2005 yılı sonrasında: TBBDF Bocce'nin kendi federasyonu bünyesinde mücadele verdiği tarihsel bir süreçtir. Federasyon kurulmadan önceki yıllarda Bocce'nin sadece Raffa disiplini bilinirdi. Ancak TBBDF'in kurulmasından sonraki dönemlerde diğer oyunlarda ülkemizde oynanmaya başlamıştır (Türkmen, 2011, s. 39).

Bocce Oyunları

Uluslararası Oyun Kurallarına göre aşağıda belirtilen sistemlerde müsabakalar yapılmaktadır;

- ✓ Raffa oyunu
- ✓ Petank oyunları
- ✓ Volo oyunları

Raffa disiplini

Raffa oyunları takım oluşumlarının fazla olduğu oyun sistemidir. Teklerde sporcuların dört adet topları vardır. Çiftlerde takım oluşumlarına girildiğinden top sayılarında düşüş olarak her sporcu 2'şer topla oynar. Sonuç olarak ikili takımlarda bir takımın 4 adet topu bulunmaktadır. Üçlü takım halindeki Oyunlarda ise yine her bir oyuncunun 2 topu vardır.

Oyunu, 15 puan alan takım kazanır. Federasyon turnuvasından turnuvaya oyunun bitme puanını değiştirebilme yetkisine sahiptir.

Bu oyunda üç atış çeşidi bulunmaktadır.

- 1- Yaklaşma (Punto) atışı
- 2- Endirekt (Raffa) vurma atışı
- 3- Direkt (Volo) vurma atışı

Raffa oyununda 2 takım oyuncularının ellerinde topları kalmadığında bir seri oynanmış kabul edilir. Sporcunun veya takımın topunun miskete yakın olma durumuna göre atış sırası belirlenir. Takımların toplarının miskete yakın olma durumuna göre, kaç adet topları var ise her top için 1 puan kazanılır. (Türkmen 2011, s. 134).

A- A' izgisi sporculara bekleme yaptığı en geri alandır.

B- B' izgisi Pallino, yaklaşma ile Raffa vuruşunu yapılması gereken alandır.

C- C' izgisi vurma (Volo) atışının yapılacağı alandır.

şekil 1. Raffa sahası ve lleri

Volo disiplini

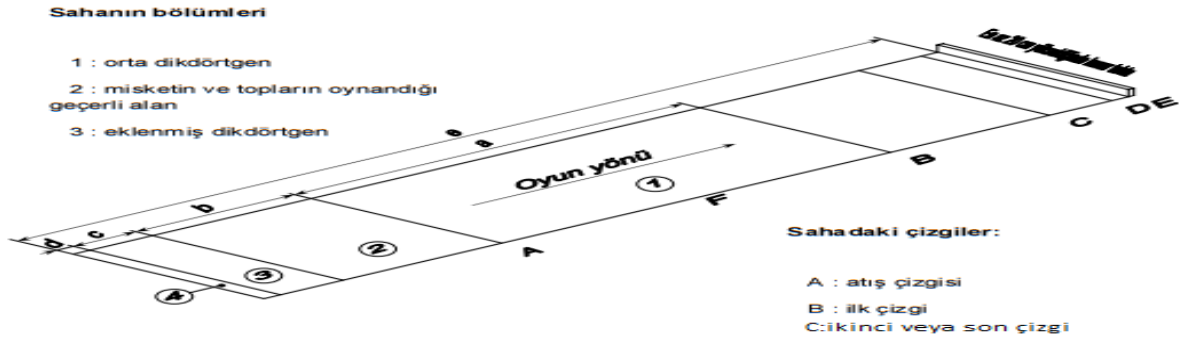
Kendi içinde 5 ayrı oyun barındıran bir disiplindir. Bu oyunların saha ölçüleri aynı olmakla beraber oynanış şekli ve oyun içindeki kuralları, oyunların sınırlarını belirleyen oyunlara has kurallar varlığını göstermektedir. Bu oyunları maddeler halinde belirterek her oyunun genel amacını ve oyun kurallarına kısaca değerlendirmek gerekir. Bu oyunlar sırasıyla aşağıda sıralanmıştır (Türkmen 2011, s. 148).

- Geleneksel oyunu
- Kombine oyunu
- Altın nokta oyunu
- Basamak oyunu
- Röle oyunu

Geleneksel oyunu

Oyun başlamadan önce kura atışını kazanarak oyuna başlama hakkı elde eden sporcu veya takım küçük topu B-C çizgilerinin bulunduğu alana atar ve o elin ilk topunu miskete yakınlaştırmak için yuvarlar. Misket diye adlandırılan küçük hedef topa oyuncunun kendi topunu rakip oyuncunun topundan daha yakın yaklaştırma yapmasıdır. Rakip sporcu, atış sırası kendisine geldiğinde sayı alabilmek için topunu miskete daha yakın atmaya çalışır veya rakibin miskete en yakın topunu vurup uzaklaştırarak sayı almaya çalışır (Türkmen 2011, s. 148).

Sporcular tüm toplarını oynadıktan sonra hangi takımın veya sporcunun topu miskete yakın ise yakın olan top adeti miktarınca puan alır. El bitiminden sonra sayıyı hangi takım almış ise sonraki elde oyuna başlama hakkını, başka bir ifadeyle misketi atma hakkını o takım kazanır. Müsabakalar minimum 7 sayı maksimum 13 sayı üzerinden oynanabilir. Müsabakalar minimum 1 saat maksimum 4 saat oynanabilir. Oyunun kuralları dahilinde müsabaka bittiğinde skor için istenilen sayıya takımlar ulaşmaz ise, yüksek sayıda olan takım oyunu kazanır. Eşitlik halinde 1 el daha oynanır (Türkmen 2011, s. 148).

Şekil 2. Volo disiplini saha ölçüleri ve çizgileri

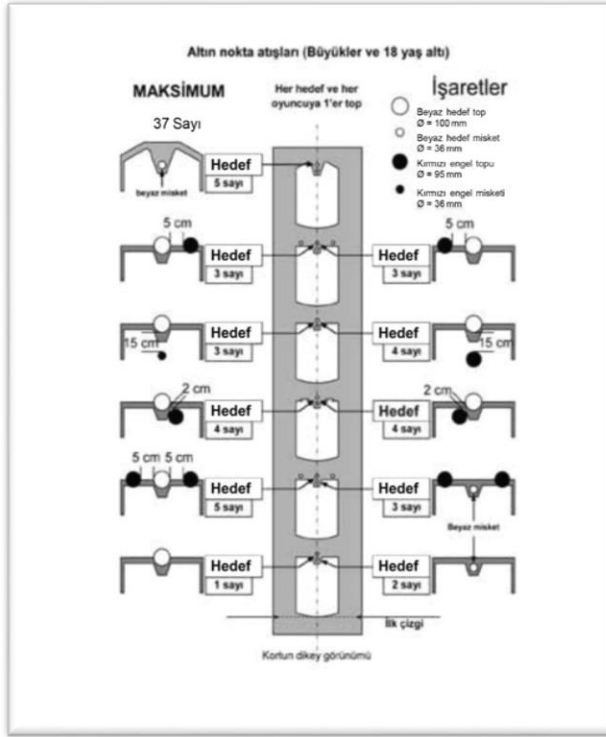
Kombine oyunu

Kombine oyununda her sporcunun 4 adet topu bulunmaktadır. Eğer oyun takım halinde oynanırsa 2'li takımda sporcuların 3'er topu vardır. Takım olarak toplam 6 adet top bulunur. Toplamda 8 el oynatılır. Aynı elde (a) oyuncusu yaklaşıyorsa (b) oyuncusu vuruş atmak zorundadır. Kurayı kazanarak oyuna başlayan sporcu 2 oyun misketi atacaktır. Geçerli misket atışı her zaman ilk belirlendiği alanda kalmalıdır. Yapılan atışlarda biberon 2 puandır. Biberon olma durumu atılan topun miskete degecek kadar yakın olma durumudur. 140 cm genişliğinde tamamen yere çizilen bir alan içerisinde oynanır. Daire içerisine yaklaşma atışı yapan A takımın oyuncusu topu dairenin içerisine sokmayı başarır rakip sporcuda o topu vuruş yaparak

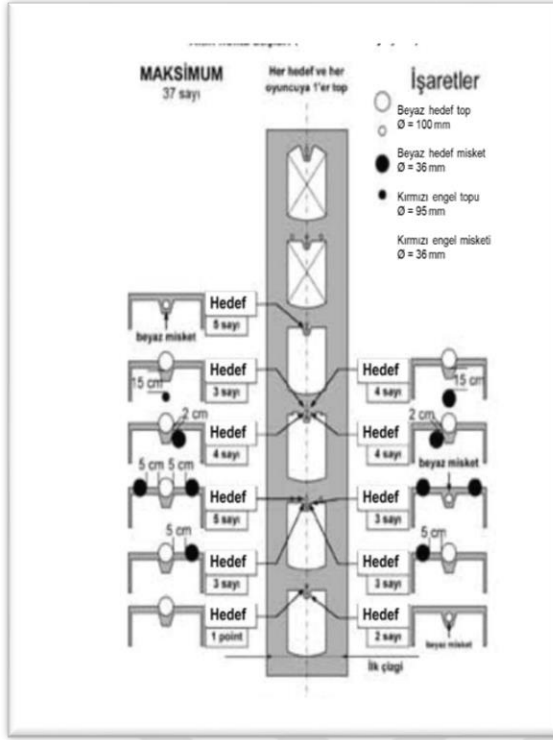
daireden dışarı atmalıdır. Vuracak taraf topu vuruncaya kadar atış yapar (Türkmen 2011, s. 148).

Altın nokta oyunu

Oyundaki amaç, belirli bir ölçü dahilinde hazırlanan özel düzeneğin üzerindeki çeşitli puanlamalara sahip olan hedeflere, bayanların veya erkeklerin geçerli atışları sonrasında vurulacak hedef topların veya hedefe atılan topun, hedef etrafındaki puan kısıtlayıcı engel toplara teması olmadan yapılan 11 atış sonrası toplamda 37 puan alabileceği bir oyun sistemidir. Tüm hedeflere sadece 1'er kez atış yapılabilir. İlk hedef top vurulsa dahi engel topun delikten çıkmaması halinde puan verilmez (Türkmen 2011, s. 148).

Şekil 3. Erkekler altın nokta hedefleri

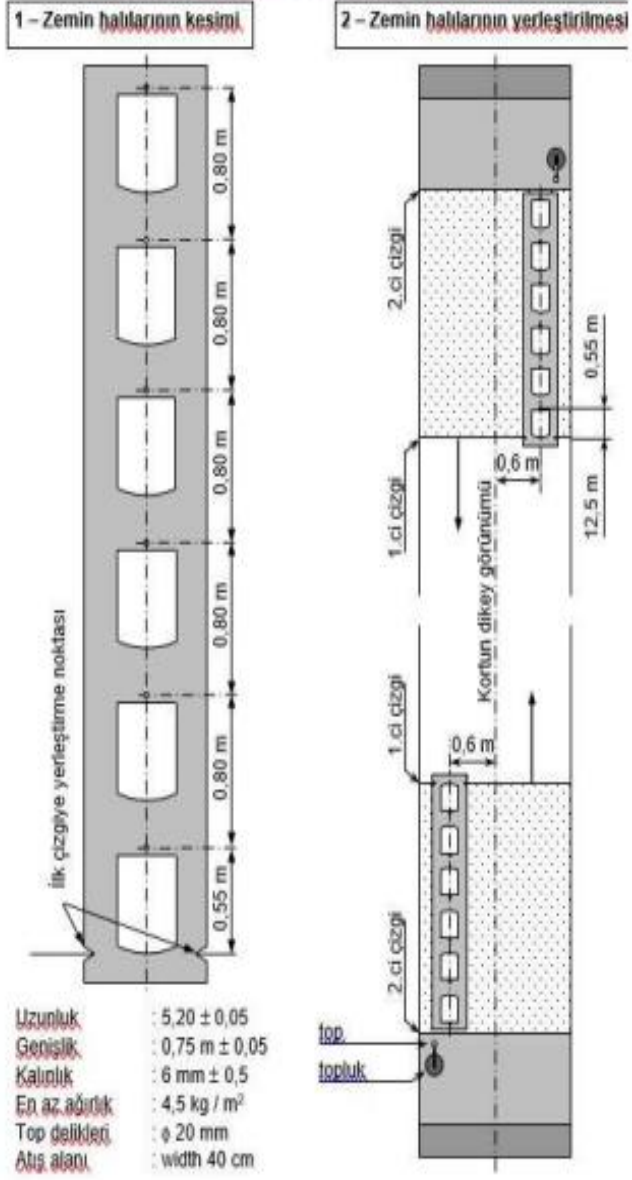
Şekil 4. Kadınlar altın nokta hedefleri

Basamak oyunu

Bu oyundaki amaç; kademe kademe ve düzenli olarak ilerleyerek toplar vurulur. Erkekler ve kadınlar birden üçe kadar olan toplara atış yapar, her geçerli atışta top ileri hareket eder. Üçüncü hedefe geldiğinde hedef top tekrar geriye doğru gelir. Sporcu sürekli atış halinde olduğundan 2 yönde atış yapması gerekmektedir. Basamak halısı üzerindeki hedef topa yapılan isabetli vuruş neticesinde hedefin bir sonraki sıraya alınması hususudur. Oyunun oynandığı alanın her iki yönünde topların topluğa konmasında ve vurulan hedef topların tekrar yerine konmasına yardımcı olacak top toplayan 2 sporcu olmalıdır. Biri topluğa topu koymakla sorumlu iken diğer sporcu ise hedef topu geçerli atış sonrası ileri-geri alır

Sporcunun attığı topun özel zemin üzerindeki (50cm)'lik kesilmiş alana düşmesi gerekir. Vurulan topun halı üzerinden(delikten) çıkması durumunda atış geçerli olacaktır. Oyuna başlayacak sporcular toplarını bu oyun için yapılmış özel topluk denilen alandan almalıdır. Top sporcuya verilmez (Türkmen 2011, s. 148).

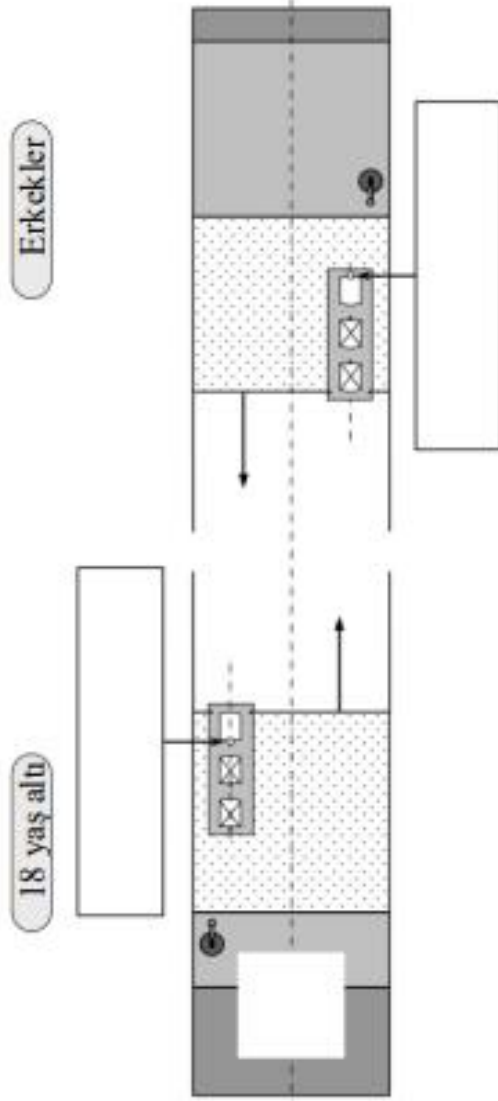
Basamak Oyunu- Büyükler ve 18 yaş altı

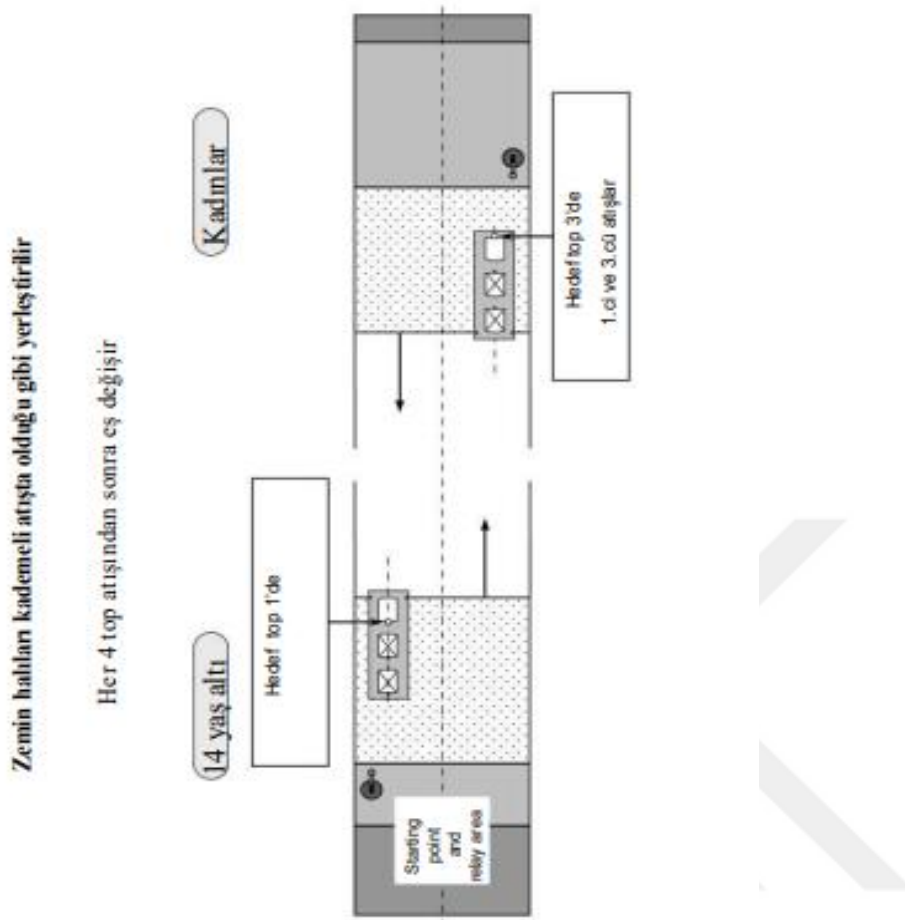
Şekil 5. Büyükler ve 18 yaş altı basamak atış noktaları

Zemin tabloları kademeli atışta olduğu gibi yerleştirilir.

Şekil 7. Erkekler röle basamak atış noktaları

Şekil 8. Kadınlar röle basamak atış noktaları

Petank oyunları

Oyun kendi içinde 2' ye ayrılır.

- Petank Geleneksel
- Petank Altın Nokta

Petank geleneksel oyunu

Türkiye'de ve Dünya'da en çok oynanan Bocce oyunu diyebiliriz. Oyunun oynandığı alanın diğer oyunlara göre daha küçük olması, saha maliyetinin diğer sahalara göre az olması, her yaş grubuna hitap eden bir oyun olması açısından yaygınlığı dahada artmaktadır. Oyundaki amaç; 15 metre uzunluğunda ve 4 m eninde oluşturulan mıcır sahada miskete yapılan atış sonrası rakiplerin birbirlerinden daha yakın olması sonucu sayı alması ve oyunu kazanmasıdır. Bocce oyunları içerisinde efor gerektirmeyen oyunlardandır. Oyunlar takım olarak yaygın oynansa da tekli müsabakaları bulunmaktadır. Bir oyunda 3'lü takımlarda sporcuların her birinin 2 adet topu olmakta ve takımın toplam altı topu bulunmaktadır. 2'li takımlarda ise bir

sporunu top sayısı 3 olmakta ve yine toplam top sayısı takım 6 adettir. Tekli maçlarda ise durum takımlardan çok farklı olarak her sporunun toplamda sadece 3 adet topu bulunmaktadır. Toplar metalden yapılmış olmalı ve çapları 7,05 cm veya 8 cm aralığında olacaktır. Toplar 650 gram ile 800 gram olmalıdır. Küçük top (misket) tahtadan ve 30 mm çapında olmalıdır (Türkmen 2011, s. 181).

Müsabaka yarışma talimatı gereğince oyunda 13 puanı elde eden takım kazanır. Geniş katılımlı müsabakalarda komite bu sayıyı 11'e düşürebilme hakkına sahiptir. Oyun alanındaki topun atılması gereken yerdeki çember minimum 35 cm ve maksimum 50 cm' den büyük olmak zorundadır. Oyunda çember yoksa çember genişliğinde daireler oyun alanına çizilmelidir.

Sporcu atış çemberi içerisinde ayaklarını 50 cm'lik halkaya değdirmeden ayakların tamamen halka içerisinde olması ve atılan top yere değene kadar, ayakların halka dışına taşmasına veya halkanın önceki yerinden hareket etmemesi gerekir. Atış yaparken ayakları yere basacak şekilde pozisyon almalıdır. (Türkmen 2011, s. 181).

Oyuna başlarken misketin geçerli olma durumu; küçük top ile atış çemberinin arasındaki mesafeler yaş gruplarına göre küçük topun geçerli olabilmesi için miniklerde kabul edilen mesafe 4m-8m, Yıldızlarda 5m-9m, Gençler ve büyüklerde ise 6m-10m olarak belirlenmiştir. Oyuna başlayan takım eğer misketi oyun kuralları dahilinde geçersiz bir alana attı ise misketi kullanma hakkı diğer takıma geçer. Oluşan bu yeni durumda misketi hatalı atan takımın avantaj kuralı korunarak oyuna başlamayı yine onlar yapar. Sadece misket el değiştirmiş olur (Türkmen 2011, s. 181).

Petank altın nokta

Oyunun amacı 1 metre genişliğindeki dairenin içerisine 5 ayrı hedef koyularak her hedefe toplamda 4 adet atış yapılması şartı ile her atış sonrası 1 metre geriden atış yapılarak ve her geçerli atış için ayrı puanlaması bulunan bir oyundur. Oyunu oynayan kişi 6m, 7m, 8m, 9m uzaklıktaki mesafelerden atış yapmak zorundadır. Atışların yapıldığı daire şeklindeki çemberin genişliği ise 50 cm genişliğindedir. Toplamda tüm atışların geçerli olması durumunda en yüksek puan 100'dür (Türkmen 2011, s. 181).

Şekil 1- Altın Nokta Top dizilişleri ve puanlama

			KARO	DİŞAR	DOKUNMA	SFR	
Hedef 1 (Diyaz top, hedef toplar)			6 METRE PUAN	5	3	1	0
			7 METRE PUAN	5	3	1	0
			8 METRE PUAN	5	3	1	0
			9 METRE PUAN	5	3	1	0
(Hedef top tam ortada)							
Hedef 2 (Misket hedef topun 10 cm önünde)			6 METRE PUAN	5	3	1	0
			7 METRE PUAN	5	3	1	0
			8 METRE PUAN	5	3	1	0
			9 METRE PUAN	5	3	1	0
(Engel topun 3 cm hedefin yanında)							
Hedef 5 (Engel hedef topun 10 cm önünde)			6 METRE PUAN	5	3	1	0
			7 METRE PUAN	5	3	1	0
			8 METRE PUAN	5	3	1	0
			9 METRE PUAN	5	3	1	0
(Misket çıkar)							
Hedef 5 (Misket pemberin ön kenarına 20 cm uzakta)			6 METRE PUAN	5	3	0	
			7 METRE PUAN	5	3	0	
			8 METRE PUAN	5	3	0	
			9 METRE PUAN	5	3	0	
(Misket çıkmaz)							
						SIFIR	

Şekil 9. Kadın-erkek petank altın nokta hedefleri ve puanları

DART

İç içe renkli halkalardan ve bunları kesen üçgen dilimlerden oluşan bir hedefe, ufak okların (dartların) elle atılarak saplanması suretiyle oynanan bir spordur. Dünyada en yaygın oynanan türünde belirli bir skordan başlanarak geriye gidilir ve tam olarak sıfır puana ilk ulaşan taraf o eli kazanır. İlk başlarda ordu için bir eğitim amacı güdülse de sportif etkinlik haline dönüşmüştür (www.wikipedia.org.com, 2022).

Geçmiş 1500'lü yıllara kadar uzanıp günümüzdeki halini 19. yüzyıl sonlarında aldığı belirtilen dartin spor olarak kabul görmesi ve örgütlenmiş şekilde etkinlikler düzenlemesi 20. yüzyıl başlarından bu yana meydana gelmektedir. 1908 yılı İngiltere'sinde birahanelerde (pub) şans oyunları yasaklanmış ve dart da bu gruba dahil edilmiştir. Ancak mahkemede kurulan bir dart tahtasında beceri ve antrenmanın ön planda olduğu dartin şans işi olmadığı kanıtlanmış, dava düşmüş ve bu olaydan sonra darta bakış açısının yaygın çapta değişmiş olduğu görülmektedir. Türkiye'de önceleri Atıcılık Federasyonu'na bağlı bulunan dart branşı 2004 yılında özerk olarak kurulan Türkiye Bocce Bowling ve Dart Federasyonu çatısı altında etkinliklerini yapmaya başlamıştır. 2006 yılı itibariye Dünya Dart Federasyonu (WDF)'ne tam üye olmuş olan federasyonumuz aynı zamanda Uluslararası Dart Federasyonu (IDF) üyesidir ve yeni sayılabilecek bu dalda faaliyetlerini sürdürmektedir (www.tbbdf.gov.tr, 2018).

Ölçüler ve puanlama

Borda atış atarken okun hedefe isabetli gitmesi için arka kısmına tüy ya da aparey (Flight) takılan tahmini 15-16 cm uzunluğunda, Dart Bordu ise tahmini 45 cm civarındadır. Dart tahtası, 1'den 20'ye kadar sayıların yazıldığı 20 parçaya ayrılmıştır.

Her zaman kırmızı renk tonu ile belirtilen ve dartın merkezi olarak bilinen daire 50 puan olarak belirlenmiştir. Hemen etrafındaki yeşil alan ise 25 puan belirtilmiştir. Bordun en dışındaki alana kapsayan küçük renkli halkalar çember, üstünde belirtilen puanın 2 katı olarak belirlenmiş ve bordun diğer iç kısmındaki daha küçük renkli halkalar çember, üstünde belirtilen puanın 3 katı olarak belirlenmiştir. Üçgen şeklindeki geniş alanlar ise paralelindeki puan kadardır. Board üzerindeki puanlamada en yüksek puan 20 olduğundan; bu sayının 3 katına isabet edilen ok bir sporcunun tek okla alabileceği en yüksek puandır ($3 \times 20 = 60$ puan).

Dünya federasyonunun belirlemiş olduğu kurallar gereği dart tahtasının merkezi yerden 173 cm yüksekte olmalı ve borda okları atmak için belirlenen atış çizgisi mesafesinin ise 237 cm olması gerekmektedir. Bordun yerden uzaklığı ölçülürken mesafe yerden değil, bordun ön yüzünden yapılması doğru bir ölçüm olacaktır (www.tbddf.gov.tr, 2018).

Oyun Çeşitleri (Türleri)

Genel olarak hedeflere göre isim alan dart oyununun 301/ 501 / 701, Cricket, High Score, Shangai, 301 Elimination, Split Score, Rapid Score olarak belirtilen herkesin bildiği çeşitleri vardır. Ancak; en önemli olanı ise tüm dünyanın oynadığı 501 sayı sistemidir (www.wikipedia.org.com).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırmada durum tespitine yönelik bir tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırma Evren ve Örneklemi

Çalışmamızın evrenini Türkiye’de yaşayan 10-15 yaş aralığındaki çeşitli yaş gruplarından oluşan ve lisanslı olan Bocce ve Dart sporcuları oluşturmaktadır.

Araştırmanın örnekleme ise Kilis ve Gaziantep illerinde yaşayan ve anket çalışmamızı cevaplayan sporcular oluşturmıştır.

Veri Analizi

Analiz çalışmaları kapsamında verilere ulaşmak için kullanılan ölçme araçlarından elde edilecek puanların normal değerlere sahip olup olmadığını belirlemek için elde edilen puanların basıklık çarpıklık değerleri belirlenmiştir. Araştırma dahilinde yapılan çalışmalardan elde edilen puan dağılımları ile çalışmanın basıklık çarpıklık değerleri (-1) ile (+1) olması durumunda normal dağılım, üzerinde bir değer çıkması durumunda ise normal dağılıma sahip olmadığı belirtilmiştir. Yapılan araştırmaların hedefleri istikametinde değerlendirme araçlarından kazanılan puanların bağımsız değişkenlerin analiz sonuçlarına göre değerlerde değişkenlik olup olmadığının incelenmesine gayret gösterilmiştir. İlişkisiz örneklem için alt boyutlara ait bağımsız değişkenin puan dağılımına bakıldığında bu değişkenin bağımsız olması durumlarında kategori sayısı 2 ise (sporla uğraştığı süre ve yaş) t testi; 2’den fazla kategori var ise, (cinsiyet, branş, ikamet, yarışma türü ve müsabakada derece alma) gibi varyanslar homojen ise ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz çalışmaları yapılan bağımsız değişkenin kategori değerlendirmesinde puan dağılımının normal olmaması durumunda kategori sayısı 2 ise ilişkisiz örneklem Mann Whitney U testi ile 2’den yüksek ise Kruskal Wallis test uygulanmıştır.

Çalışmadaki Verileri Toplarken Kullanılan Araçlar

Kişisel bilgi formu

Çalışmaya dahil olan sporcuların branş seçimleri, hangi yaş grubunda oldukları, yaşadıkları yerin bilgisi, cinsiyet değişkeni, kaç yıldır bu sporların içerisinde oldukları, hangi turnuvaya katıldıkları, turnuvada başarı düzeylerini gösteren sporcu bilgi formu hazırlanmıştır.

Spora Katılım Güdüsü leği (Participation Motivation Questionnaire PMQ)

(Gill, Gross, & Huddleston, 1983) yılında gelişimi yapılan Katılım Güdüsü leği; kişinin spor yapmaya katılım sebeplerini açıklamada kullanılan 30 soru ve 8 grup olarak (Beceri Geliştirme, Takım yeliği/Ruhu, Eğlence, Arkadaşlık, Başarı/Statü, Enerji Harcama, Hareket/Aktif Olma ve Yarışma) belirlenmiştir. Kişilerin branş seçerken hangi spor ve egzersiz faaliyetlerine katılım sağlamalarındaki sebeplerin daha etkili olduğunu belirlemek için ‘‘Hiç nemli Değil (3)’’, ‘‘Az önemli (2)’’, ‘‘ok önemli (1)’’ soruları ile 3’l ölçek çalışması olarak belirtilmektedir. Sporculardan alınan envanter bilgilerin ‘‘Hiç nemli Değil (3), veya ‘‘ok önemli (1)’’ anket soruları kapsamında değerlendirme kapsamında uygulanan çalışmadan elde edilen zayıf puanların, yapılan sporlarda katılım güdüsünün çok önemli bir yerinin olduğunu, güçlü puanların ise değersiz olduğu fikrini ortaya çıkarmaktadır. Gill ve arkadaşları tarafından kullanılan ölçek anketin güvenirlik ve geçerlik değerleri belirlenmiş ve Cronbach’s alfa katsayıları için alt boyutlar Başarı/Statü (0.78) ile Arkadaşlık (0.30) değerlerinde olduğu tespit edilmiştir. Test-tekrar test ile PMQ’nun güven seviyesi 0.68 tespit edilmiştir (Gould, Feltz, & Weiss, 1985, s. 126).

1993 senesinde elebinin çabası sonucu Türkçeye evirisi yapılmış ve ölçeğin bütününden elde edilen güvenirlik katsayısı (0.91) olarak tespit edilmiştir. Yaz aylarında yapılan spor okullarında verilerin geçerlik güvenirlik analizleri Oyar, Aşçı, elebi ve Mülazımoğlu tarafından geliştirilerek 8 alt boyutta değerlendirmeye alınmıştır. Bulunan alt boyutlardaki Cronbach’s alfa iç tutarlılık katsayısı Beceri Gelişimi (0.61) ve Statü/Başarı (0.78) değerlerinde olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin tamamında tespiti yapılan iç tutarlılık (0.86) değerinde tespit edilmiştir. Ayrıca; bu ölçeğin Türkiye’ye uyarlaması yapılan orijinal çalışmadaki ölçek gibi 8 alt boyutu ortaya çıkmıştır (Oyar *vd.*, 2001, s. 159).

- Benzerlik gösteren (Statü/Başarı) boyutunda 12,14,21,25,28 sorular.
- Benzerlik gösteren (Takım ruhu/Takım yeliği) boyutunda 8,18,22,27 sorular.
- Benzerlik gösteren (Enerji harcama/Fiziksel uygunluk) boyutunda 4,6,13,15,24 sorular.
- Benzerlik gösteren (Eğlence) boyutunda 5,7,19,29 sorular.
- Benzerlik gösteren (Arkadaş) boyutunda 2,9,11 sorular.
- Benzerlik gösteren (Yarışma) boyutunda 3,20,26 sorular
- Benzerlik gösteren (Aktif /Hareketli olma) boyutunda 16,17 sorular.
- Benzerlik gösteren (Beceri gelişimi) boyutunda 1,10,23,30 sorular (Oyar *vd.*, 2001, s. 159).

Yapmış olduğumuz çalışmamda öğrencilerin spora katılım güdüsü leğinin tamamına ait betimsel bulgular değerlendirildiğinde genel olarak madde ortalamalarının 1,5’ten düşük

olduğu görülmektedir. 3'lü likert tipi ölçme aracında bir maddeye ait orta düzeyin 1,5'e karşılık geldiği göz önüne alındığında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldığı puanların orta düzeyde veya yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Çünkü ölçeğin yapısı gereği düşük puan alan öğrencilerin spora katılım güdüsü yüksektir. Öte yandan öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldıkları puanlara ait basıklık ve çarpıklık değerleri ele alındığında ise bu değerlerin -1 ile +1 arasında olmadığı yani puanların normal dağılım göstermediği söylenebilir.

Başarı Algısı Envanteri- Çocuk Versiyonu (Thre Children's Version of The Perception of Success Questionnaire-POSQ-Ch)

1998 yılında Roberts, Treasure ve Balague kişilerinin geliştirmiş olduğu ölçek, ifade edilen yargıların beş basamağına göre yapıldığı 6'sı görev, 6'sı ego yönelimini kapsamak üzere 12 sorudan meydana gelerek ve 2 alt ölçeği kapsamaktadır. Görev yönelimli maddelerine örnek olarak "Spor yaparken, gerçekten gelişme gösterdiğim zaman kendimi çok başarılı hissederim"; ego yönelimli maddelerine örnek olarak "Spor yaparken, diğer sporcuları yendiğim zaman kendimi çok başarılı hissederim" verilebilir. 1998 yılında Roberts, Treasure ve Balague kişilerinin geliştirmiş olduğu asıl ölçeğin güven verecek ve geçerli olması için yapılan çalışmalarda Cronbach's alfa katsayısı görev yönelimi alt ölçeği için.87, ego yönelimi alt ölçeği için ise.84 olarak belirlenmiştir (Roberts, Treasure, & Ballague, 1998, s. 337).

2006 senesinde Çetinkalp'ın çalışmaları sonucu Türkçeye uyarlanmış ve ayrıca ölçeğin güvenirlik ve geçerlilik değerleri tespit edilmiştir. Cronbach alfa değerleri, görev yönelimi alt ölçeği için.79 ve ego yönelimi alt ölçeği için ise.77 olarak tespit edilmiştir. (Kazak Çetinkalp, 2006, s. 7). Ölçeğin Türkiye uyarlaması yapılırken asıl ölçek gibi 2 alt boyutuna rastlanılmıştır.

- Benzerlik gösteren (Görev yönelim) boyutundaki 4, 5, 7, 8, 9, 12 sorular.
- Benzerlik gösteren (Ego yönelim) boyutundaki 1, 2, 3, 6, 10, 11 sorular.

Araştırmaya katılan sporculara Google form üzerinden link yollayarak demografik bilgilerin yer aldığı verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

Bizim çalışmamızda öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamına ve alt boyutlarına ait puanların betimsel istatistikleri ele alındığında genel olarak madde ortalamalarının 2,5'tan yüksek olduğu görülmektedir. 5'li likert tipi ölçme aracında bir maddeye ait orta düzeyin 2,5'e karşılık geldiği göz önüne alındığında öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldığı puanların orta düzeyde veya yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Çünkü ölçeğin yapısı gereği yüksek puan alan öğrencilerin başarı algısı yüksektir. Öte yandan öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldıkları puanlara ait basıklık ve çarpıklık değerleri ele alındığında ise bu değerlerin -1 ile +1 arasında olmadığı yani puanların normal dağılım göstermediği söylenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Öğrencilerin spora katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeklerinin tamamından elde edilen değerlerin ve alt boyut puanlarının demografik bulgular kapsamında kategorilere ayrılmış oldukları dağılım gösteren betimsel istatistikler Tablo 1’de belirtilmektedir.

Öte yandan araştırmanın diğer bir amacı kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ile diğer boyutlarından elde edilen verisel puanlar ile başarı algısı ölçeği ile diğer boyutlarından alından puanları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu amaç için veriler normal dağılım göstermediğinden dolayı Spearman Brown Korelasyon analizi yapılmıştır.

Araştırma kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tamamından ve diğer boyutlarından aldıkları puanlara ait betimsel istatistikler Tablo 1’de belirtilmektedir.

Tablo 1. Sporcuların Katılım Güdüsü Ölçeğine Ait Betimsel İstatistiklerini İçeren Bilgiler

Ölçek	$\bar{X}$ (Madde ortalama)	Sapma	Min.	Max.	Çarp.	Bas.
Spora Katılım Güdüsü Toplam	35,47 (1,18)	5,80	30	66	1,46	3,03
Başarı/statü	5,90 (1,18)	1,33	5	12	1,78	3,40
Takım üyeliği/ruhu	4,50 (0,90)	0,99	4	10	2,49	7,06
Fiziksel uygunluk/ enerji harcama	6,02 (1,20)	1,23	5	13	1,61	4,49
Eğlence	4,88 (1,22)	1,29	4	12	2,12	6,52
Arkadaş	4,02 (1,34)	1,20	3	9	1,24	1,25
Yarışma	3,48 (1,16)	0,96	2	8	2,20	4,96
Hareket/aktif olma	2,28 (1,14)	0,68	2	6	3,00	10,25
Beceri gelişimi	4,36 (1,09)	0,77	4	8	2,35	5,35

Tablo 1’de öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tamamına ait betimsel bulgular değerlendirildiğinde genel olarak madde ortalamalarının 1,5’ten düşük olduğu görülmektedir. Maddeye ait 3’lü likert tipi ölçme aracında orta düzeyin 1,5’e denk gelmesi dikkate alınırca öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldığı puanların orta düzeyde veya yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Çünkü ölçeğin yapısı gereği düşük puan

alan öğrencilerin spora katılım güdüsü yüksektir. Öte yandan öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tüm boyutlarından aldıkları puanlara ait basıklık ve çarpıklık değerleri dikkate alındığında (-1) ile (+1) değerleri arasında olmadığı yani; puanların standart dağılım göstermediği belirtilmiştir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldıkları puanlara ait betimsel istatistikler Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Öğrencilerin Başarı Algısı Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler

Ölçek	$\bar{X}$ (Madde ortalama)	S. Sapma	Min.	Max.	Çarp.	Bas.
Başarı algısı toplam	53,42 (4,45)	6,96	12	60	-1,50	4,92
Görev yönelim	27,27 (4,55)	3,57	6	30	-1,86	5,83
Ego yönelim	26,15 (4,36)	4,11	6	30	-1,33	2,56

Tablo 2’de öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamına ait betimsel bulgular değerlendirildiğinde genel olarak madde ortalamalarının 2,5’tan yüksek olduğu görülmektedir. Maddeye ait 5’li likert tipi ölçme aracında orta düzeyin 2,5’e denk gelmesi dikkate alınırca öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldığı puanların orta düzeyde veya yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Çünkü ölçeğin yapısı gereği yüksek puan alan öğrencilerin başarı algısı yüksektir. Öte yandan öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldıkları puanlara ait basıklık ve çarpıklık değerleri ele alındığında ise bu değerlerin (-1) ile (+1) arasında olmadığı, puanların normal dağılım göstermediği belirtilmiştir.

Öğrencilerin Spora Katılım Güdüsü Ölçeğinin Tamamından ve Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara ait Bulgular

Araştırma kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tamamından ve diğer boyutlarından ortaya çıkan puan dağılımlarının öğrencilerin cinsiyetine göre değişken olup olmadığının belirlenmesi hususunda yapılan Mann Whitney U Testi dönütleri Tablo 3’te belirtilmektedir.

Tablo 3. Bocce ve Dart Sporcularının Cinsiyet Değişkeni Bakımından Spora Katılım Güdüsü Ölçeği Karşılaştırması

Mann Whitney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Spora katılım güdüsü toplam	Erkek	105	94,64	9937,00	4372,00	0,10
	Kadın	96	107,96	10364,00		
Başarı/statü	Erkek	105	99,08	10403,50	4838,50	0,59

	Kadın	96	103,10	9897,50		
Takım üyeliği/ruhu	Erkek	105	95,67	10045,50	4480,50	0,08
	Kadın	96	106,83	10255,50		
Fiziksel uygunluk/ enerji harcama	Erkek	105	95,23	9999,00	4434,00	0,12
	Kadın	96	107,31	10302,00		
Eğlence	Erkek	105	98,40	10331,50	4766,50	0,20
	Kadın	96	103,85	9969,50		
Arkadaşlık	Erkek	105	96,30	10111,00	4546,00	0,20
	Kadın	96	106,15	10190,00		
Yarışma	Erkek	105	97,60	10248,00	4683,00	0,28
	Kadın	96	104,72	10053,00		
Hareket/aktif olma	Erkek	105	98,77	10370,50	4805,50	0,39
	Kadın	96	103,44	9930,50		
Beceri gelişimi	Erkek	105	96,69	10152,50	4587,50	0,14
	Kadın	96	105,71	10148,50		

Tablo 3'te yer alan öğrencilerin Mann Whitney U testi incelemesi yapıldığında spora katılım güdüsü değerlerinin tamamından ve diğer boyutlarında belirtilen değer puanları cinsiyet faktörüne göre anlamlı farklılık göstermediği istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir. ($p>0,05$). Başka bir ifadeyle erkek ve kadın öğrencilerin spora katılım güdüsü toplam, başarı/statü, takım üyeliği/ruhu, fiziksel uygunluk/ enerji harcama, eğlence, arkadaşlık, yarışma, hareket/aktif olma ve beceri gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin seçmiş olduğu spor branşına ilişkin değersel farkların olup olmadığının incelenmesine yönelik uygulanan Mann Whitney U Testi analiz sonuçları Tablo 4'te belirtilmektedir.

Tablo 4. Bocce ve Dart Sporcularının Branş Seçimine Göre Spora Katılım Güdüsü Ölçeği Karşılaştırılması

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Spora katılım güdüsü toplam	Bocce	107	91,80	9823,00	4045,00	0,02*
	Dart	94	111,47	10478,00		
Başarı/statü	Bocce	107	95,14	10180,00	4402,00	0,09
	Dart	94	107,67	10121,00		
Takım üyeliği/ruhu	Bocce	107	99,24	10618,50	4840,50	0,56

	Dart	94	103,01	9682,50		
Fiziksel uygunluk/ enerji harcama	Bocce	107	93,92	10049,50	4271,50	0,05
	Dart	94	109,06	10251,50		
Eğlence	Bocce	107	93,91	10048,00	4270,00	0,04*
	Dart	94	109,07	10253,00		
Arkadaşlık	Bocce	107	93,79	10035,50	4257,50	0,04*
	Dart	94	109,21	10265,50		
Yarışma	Bocce	107	93,82	10038,50	4260,50	0,02*
	Dart	94	109,18	10262,50		
Hareket/aktif olma	Bocce	107	100,00	10700,50	4922,50	0,70
	Dart	94	102,13	9600,50		
Beceri gelişimi	Bocce	107	95,93	10264,50	4486,50	0,08
	Dart	94	106,77	10036,50		

Tablo 4'te belirtilen Mann Whitney U testi bulgularına, bakıldığında öğrencilerin spor katılım güdüsü, eğlence, arkadaşlık ve yarışma puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği ve yaptıkları spor branşına kıyasla istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir ($z_{SKG}=-2,41$, $p_{SKG}=0,02$; $z_E=-2,03$, $p_E=0,04$; $z_A=-1,99$, $p_A=0,04$; $z_Y=-2,34$, $p_Y=0,02$; $p<0,05$). Ortalamalar karşılaştırıldığında elde edilen farkın Bocce sporu ile uğraşanların lehine olduğu söylenebilir. Yani Bocce sporu ile uğraşan öğrencilerin spor katılım güdüsü, eğlence, arkadaşlık ve yarışma puanları dart sporu ile uğraşan öğrencilere kıyasla daha fazladır. Ancak, Tablo 4'te belirtilen diğer Mann Whitney U test değerleri incelendiğinde öğrencilerin Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği, Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma ve kabiliyet gelişimi puanları yaptıkları spor branşına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistiksel olarak belirtilmiştir ($p>0,05$). Başka bir ifadeyle dart ve Bocce sporuyla uğraşan Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği ve kabiliyet gelişimi değerleri benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin öğrencilerin ikamet ettiği yere ilişkin değişken olup olmadığının araştırılmasına yönelik yapılan Mann Whitney U test çıktıları Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5. Bocce ve Dart Sporcularının İkamet Ettiği İle Göre Katılım Güdüsü Ölçeği Karşılaştırması

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
------------------------------	-------------	----------	----------------------	---------------------	----------	----------

Spora katılım güdüsü toplam	Gaziantep	107	92,85	9934,50	4156,50	0,03*
	Kilis	94	110,28	10366,50		
Başarı/statü	Gaziantep	107	100,56	10759,50	4981,50	0,90
	Kilis	94	101,51	9541,50		
Takım üyeliği/ruhu	Gaziantep	107	100,75	10780,00	5002,00	0,93
	Kilis	94	101,29	9521,00		
Fiziksel uygunluk/ enerji harcama	Gaziantep	107	91,33	9772,00	3994,00	0,01*
	Kilis	94	112,01	10529,00		
Eğlence	Gaziantep	107	91,73	9815,50	4037,50	0,01*
	Kilis	94	111,55	10485,50		
Arkadaşlık	Gaziantep	107	94,29	10089,00	4311,00	0,06
	Kilis	94	108,64	10212,00		
Yarışma	Gaziantep	107	103,90	11117,00	4719,00	0,35
	Kilis	94	97,70	9184,00		
Hareket/aktif olma	Gaziantep	107	102,30	10946,00	4890,00	0,61
	Kilis	94	99,52	9355,00		
Beceri gelişimi	Gaziantep	107	99,08	10601,50	4823,50	0,51
	Kilis	94	103,19	9699,50		

Tablo 5’te belirtilen Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında, öğrencilerin spor katılım güdüsü, fiziksel uygunluk/ enerji harcama ve eğlence puanlarının ikamet yerlerine kıyasla anlamsal farklılık gösterdiği istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir ($z_{SKG}=-2,14$, $p_{SKG}=0,03$; $z_{FU}=-2,67$, $p_{FU}=0,01$; $z_E=-2,65$, $p_E=0,01$; $p<0,05$). Ortalamalar karşılaştırıldığında elde edilen farkın Gaziantep ilinde yaşayanlar lehine olduğu söylenebilir. Yani Gaziantep ilindeki öğrencilerin spor katılım güdüsü, fiziksel uygunluk/ enerji harcama ve eğlence puanları Kilis ilinde yaşayan öğrencilere kıyasla yüksektir. Ancak, Tablo 5’te belirtilen diğer Mann Whitney U test analiz sonuçları değerlendirilirse Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği ve kabiliyet gelişimi puanları ikamet ettikleri ile göre anlamlı farklılık göstermediği istatistiksel açıdan belirtilmiştir ($p>0,05$). Sonuç olarak; Gaziantep ve Kilis’te yaşayan öğrencilerin başarı/statü, takım üyeliği/ruhu, arkadaşlık, yarışma, hareket/aktif olma ve kabiliyet gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye ilişkin değişiklik olup olmadığının araştırılması kapsamında yapılan Kruskal Wallis Test sonuçları Tablo 6’de belirtilmektedir.

Tablo 6. Kilis ve Gaziantep İllerindeki Sporcularının Sporla Uğraştıkları Zaman Dilimine Göre Katılım Güdüsü Ölçeği Karşılaştırılması.

Kruskall-Wallis	Grup	N	Sıra Ortalaması	sd	Ki-kare	p	Fark
Spora katılım güdüsü toplam	1-3	110	109,81	2	12,19	0,00*	3<2, 3<1
	4-7	65	100,14				
	8 ve üzeri	26	65,87				
Başarı/statü	1-3	110	98,58	2	6,47	0,04*	3<2
	4-7	65	112,48				
	8 ve üzeri	26	82,54				
Takım üyeliği/ruhu	1-3	110	100,00	2	4,19	0,12	---
	4-7	65	108,31				
	8 ve üzeri	26	86,96				
Fiziksel uygunluk/enerji harcama	1-3	110	110,20	2	10,49	0,01*	3<1
	4-7	65	96,78				
	8 ve üzeri	26	72,62				
Eğlence	1-3	110	107,10	2	6,53	0,04*	3<1
	4-7	65	99,98				
	8 ve üzeri	26	77,75				
Arkadaşlık	1-3	110	109,65	2	11,59	0,00*	3<2, 3<1
	4-7	65	99,08				
	8 ve üzeri	26	69,23				
Yarışma	1-3	110	102,36	2	2,19	0,34	---
	4-7	65	103,68				
	8 ve üzeri	26	88,54				
Hareket/aktif olma	1-3	110	102,62	2	0,45	0,80	---
	4-7	65	99,45				
	8 ve üzeri	26	98,02				
Beceri gelişimi	1-3	110	104,26	2	1,51	0,47	---
	4-7	65	98,21				
	8 ve üzeri	26	94,19				

Tablo 6’da belirtilen Kruskall Wallis test sonuçlarına bakıldığında, öğrencilerin spora katılım güdüsü toplam, başarı/statü, fiziksel uygunluk/enerji harcama, eğlence ve arkadaşlık puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye göre istatistiksel olarak belirtilmiştir ($X_{SKG}^2(sd = 2, n = 201) = 12,19, p_{SKG} = 0,00$; $X_B^2(sd = 2, n = 201) = 6,47, p_B = 0,04$; $X_{FU}^2(sd = 2, n = 201) = 10,49, p_{FU} = 0,01$; $X_E^2(sd = 2, n = 201) = 6,53, p_E = 0,04$; $X_A^2(sd = 2, n = 201) = 11,59, p_A = 0,00$; $p < 0,05$). Ortaya çıkan farkı belirlemek için uygulanan post hoc testi analizi sonucu genel olarak sporla uğraşma süreleri arttıkça öğrencilerin spora katılım güdüsü toplam, başarı/statü, fiziksel uygunluk/enerji harcama, eğlence ve arkadaşlık puanlarının olumlu yönde değişim gösterdiği belirlenmiştir. Yalnız, Tablo 8’de belirtilen diğer Kruskall Wallis analiz değerlerine bakıldığında öğrencilerin takım üyeliği/ruhu, yarışma, hareket/aktif olma ve beceri gelişimi puanlarının öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistiksel olarak belirtilmiştir ($p > 0,05$). Farklı bir yaklaşımla sporla uğraştıkları süre fark etmeksizin öğrencilerin hareket/aktif olma, takım üyeliği/ruhu, yarışma ve beceri gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin öğrencilerin yaş grupları ile ilişkili olup olmadığının araştırılmasına yönelik yapılan Kruskall Wallis Test bulguları Tablo 7’de belirtilmektedir.

Tablo 7. Kilis ve Gaziantep İllerindeki Sporcuların Yaş Gruplarına Göre Spora Katılım Güdüsü Ölçeğinin Karşılaştırılması

Kruskall-Wallis	Grup	N	Sıra		Ki-kare	p	Fark
			Ortalama	sd			
Spora katılım güdüsü toplam	10-11	27	139,74	2	18,04	0,00*	3<1
	12-13	38	111,61				
	14-15	136	90,35				
Başarı/statü	10-11	27	136,67	2	14,80	0,00	3<1, 2<1
	12-13	38	101,26				
	14-15	136	93,85				
Takım üyeliği/ruhu	10-11	27	129,02	2	17,38	0,00*	3<1, 3<2
	12-13	38	112,09				

	14-15	136	92,34				
Fiziksel uygunluk/ enerji harcama	10-11	27	129,70				
	12-13	38	105,59	2	9,91	0,01	3<1
	14-15	136	94,02			*	
Eğlence	10-11	27	139,59				3<1,
	12-13	38	111,78	2	21,55	0,00	2<1,
	14-15	136	90,33			*	3<2
Arkadaşlık	10-11	27	121,76				
	12-13	38	104,03	2	5,12	0,08	---
	14-15	136	96,03				
Yarışma	10-11	27	121,00				
	12-13	38	104,84	2	6,89	0,03	3<1
	14-15	136	95,96			*	
Hareket/aktif olma	10-11	27	129,94				
	12-13	38	99,07	2	17,55	0,00	3<1,
	14-15	136	95,79			*	2<1
Beceri gelişimi	10-11	27	104,13				
	12-13	38	113,01	2	4,15	0,13	---
	14-15	136	97,02				

1: 10-11, 2:12-13, 3:14-15.

Tablo 7’de belirtilen Kruskall Wallis test değerlerine bakıldığında, öğrencilerin spor katılım güdüsü toplam, Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği puanlarının öğrencilerin yaşlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunan istatistik değerlerde belirtilmiştir ($X_{SKG}^2(sd = 2, n = 201) = 18,04, p_{SKG} = 0,00$; $X_B^2(sd = 2, n = 201) = 14,80, p_B = 0,00$; $X_{TÜ}^2(sd = 2, n = 201) = 17,38, p_{TÜ} = 0,00$; $X_{FU}^2(sd = 2, n = 201) = 9,91, p_{FU} = 0,01$; $X_E^2(sd = 2, n = 201) = 21,55, p_E = 0,00$; $X_Y^2(sd = 2, n = 201) = 6,89, p_Y = 0,03$; $X_H^2(sd = 2, n = 201) = 17,55, p_H = 0,00$; $p < 0,05$). Ortaya çıkan farkı belirlemek için uygulanan post hoc testi analizi sonucu genel olarak yaş arttıkça öğrencilerin spor katılım güdüsü toplam, başarı/statü, fiziksel uygunluk/enerji harcama, eğlence ve yarışma, takım üyeliği/ruhu puanlarının olumlu yönde değişim gösterdiği belirlenmiştir. Ancak, Tablo 7’de belirtilen Kruskall Wallis test bulgularına bakıldığında öğrencilerin arkadaşlık ve beceri gelişimi puanlarının öğrencilerin yaşlarına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği yapılan

istatistik değerlerde belirtilmiştir ($p>0,05$). Farklı bir yaklaşımla yaşları fark etmeksizin öğrencilerin arkadaşlık ve beceri gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere ilişkin değişken olup olmadığının araştırılmasına kapsamında yapılan Mann Whitney U Test çıktıları Tablo 8’de belirtilmektedir.

Tablo 8. Gaziantep ve Kilis İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılmış Oldukları Faaliyetlerin Katılım Güdüsü Ölçeği Karşılaştırması

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Spora katılım güdüsü toplam	Federasyon	62	93,31	5785,50	3832,50	0,21
	Okul	139	104,43	14515,50		
Başarı/statü	Federasyon	62	94,01	5828,50	3875,50	0,21
	Okul	139	104,12	14472,50		
Takım üyeliği/ruhu	Federasyon	62	101,63	6301,00	4270,00	0,90
	Okul	139	100,72	14000,00		
Fiziksel uygunluk/enerji harcama	Federasyon	62	99,06	6142,00	4189,00	0,74
	Okul	139	101,86	14159,00		
Eğlence	Federasyon	62	95,15	5899,50	3946,50	0,30
	Okul	139	103,61	14401,50		
Arkadaşlık	Federasyon	62	91,85	5695,00	3742,00	0,11
	Okul	139	105,08	14606,00		
Yarışma	Federasyon	62	99,73	6183,00	4230,00	0,80
	Okul	139	101,57	14118,00		
Hareket/aktif olma	Federasyon	62	95,60	5927,00	3974,00	0,19
	Okul	139	103,41	14374,00		
Beceri gelişimi	Federasyon	62	98,06	6080,00	4127,00	0,52
	Okul	139	102,31	14221,00		

Tablo 8’de yer alan Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında, öğrencilerin spor katılım güdüsü ölçeğinin tamamından veya diğer boyutlarından elde edilen puanlarının anlamlı farklılık göstermediği öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere kıyasla istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir ($p>0,05$).

Elde edilen veriler ışığında federasyonda veya okulda faaliyete katılan öğrencilerin spor katılım güdüsü toplam, Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği ve kabiliyet gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin öğrencilerin katıldıkları müsabakalarda derece alma durumlarına ilişkin değişken olup olmadığının araştırılması kapsamında Mann Whitney U Testi çıktıları Tablo 9’de belirtilmektedir.

Tablo 9. Gaziantep ve Kilis İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılmış Oldukları Müsabakalarda Derece Alma Durumuna Göre Katılım Güdüsü Ölçeği Karşılaştırılması.

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Spora katılım güdüsü toplam	Evet	112	98,25	11003,50	4675,50	0,45
	Hayır	89	104,47	9297,50		
Başarı/statü	Evet	112	96,60	10819,50	4491,50	0,19
	Hayır	89	106,53	9481,50		
Takım üyeliği/ruhu	Evet	112	97,35	10903,50	4575,50	0,20
	Hayır	89	105,59	9397,50		
Fiziksel uygunluk/enerji harcama	Evet	112	100,99	11310,50	4982,50	0,99
	Hayır	89	101,02	8990,50		
Eğlence	Evet	112	106,11	11884,00	4412,00	0,12
	Hayır	89	94,57	8417,00		
Arkadaşlık	Evet	112	98,42	11022,50	4694,50	0,45
	Hayır	89	104,25	9278,50		
Yarışma	Evet	112	96,17	10770,50	4442,50	0,10
	Hayır	89	107,08	9530,50		
Hareket/aktif olma	Evet	112	96,85	10847,50	4519,50	0,09
	Hayır	89	106,22	9453,50		
Beceri gelişimi	Evet	112	97,31	10899,00	4571,00	0,18
	Hayır	89	105,64	9402,00		

Tablo 9’da belirtilen Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında öğrencilerin spora katılım güdüsü anketi kapsamında bulguların tamamından veya diğer boyutlarından elde edilen değerlerin öğrencilerin katıldıkları müsabakalarda derece alma durumlarına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir ($p>0,05$). Farklı bir yaklaşımla katıldıkları müsabakalarda dereceye giren ve girmeyen öğrencilerin spor katılım

güdüsu toplam, Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği ve kabiliyet gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

Öğrencilerin Başarı Algısı Ölçeğinin Tamamından ve Alt Boyutlarından Aldıkları Puanlara ait Bulgular

Araştırma kapsamında öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin öğrencilerin cinsiyetine ilişkin değişken olup olmadığının araştırılması kapsamında Mann Whitney U Test bulguları Tablo 10’da belirtilmektedir.

Tablo 10. Bocce ve Dart Sporcularının Cinsiyet Değişkeni Bakımından Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırması.

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Başarı algısı toplam	Erkek	105	106,94	11229,00	4416,00	0,13
	Kadın	96	94,50	9072,00		
Görev yönelim	Erkek	105	108,36	11377,50	4267,50	0,05
	Kadın	96	92,95	8923,50		
Ego yönelim	Erkek	105	106,83	11217,50	4427,50	0,13
	Kadın	96	94,62	9083,50		

Tablo 10’da yer alan Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında öğrencilerin başarı algısı analiz ölçeğinin hepsinden veya diğer boyutlarından elde edilen rakamsal değerlerin cinsiyet durumuna kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik değerler kapsamında belirlenmiştir ($p>0,05$). Başka bir ifadeyle erkek ve kadın öğrencilerin başarı algısı toplam, görev yönelim ve ego yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin öğrencilerin spor branşına ilişkin değişken olup olmadığının araştırılması kapsamında Mann Whitney U Test bulguları Tablo 11’de belirtilmektedir.

Tablo 11. Bocce ve Dart Sporcularının Branş Seçimine Göre Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırılması.

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Başarı algısı toplam	Bocce	107	104,48	11179,50	4656,50	0,36
	Dart	94	97,04	9121,50		
Görev yönelim	Bocce	107	102,16	10931,00	4905,00	0,75
	Dart	94	99,68	9370,00		

Ego yönelim	Bocce	107	105,97	11338,50	4497,50	0,19
	Dart	94	95,35	8962,50		

Tablo 11’de yer alan Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında öğrencilerin başarı algısı analiz ölçeğinin hepsinden veya diğer boyutlarından elde edilen puanlarının yaptıkları spor branşına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik değerler neticesinde belirtilmiştir ($p>0,05$). Sonuç olarak; dart ve Bocce sporuyla uğraşan öğrencilerin başarı algısı toplam, görev yönelim ve ego yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin öğrencilerin ikamet ettiği yere ilişkin değişken olup olmadığının araştırılması kapsamında Mann Whitney U Test bulguları Tablo 12’de belirtilmektedir.

Tablo 12. Bocce ve Dart Sporcularının İkamet Ettiği İle Göre Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırması.

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Başarı algısı toplam	Gaziantep	107	93,37	9991,00	4213,00	0,04
	Kilis	94	109,68	10310,00		
Görev yönelim	Gaziantep	107	95,93	10264,50	4486,50	0,17
	Kilis	94	106,77	10036,50		
Ego yönelim	Gaziantep	107	93,13	9964,50	4186,50	0,04
	Kilis	94	109,96	10336,50		

Tablo 12’de belirtilen Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında, öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının ikamet yerlerine kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği bulunan istatistik değerler kapsamında belirlenmiştir ($z_{BA}=-2,00$, $p_{BA}=0,04$; $z_{EY}=-2,10$, $p_{EY}=0,04$; $p<0,05$). Ortalamalar karşılaştırıldığında elde edilen farkın Kilis ilinde yaşayanlar lehine olduğu söylenebilir. Yani Kilis ilindeki öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanları Gaziantep ilinde yaşayan öğrencilere kıyasla daha fazladır. Tablo 12’de belirtilen diğer Mann Whitney U test bulguları kapsamında öğrencilerin görev yönelim puanlarının ikamet ettikleri ile kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p>0,05$). Sonuç olarak; Gaziantep ve Kilis’te yaşayan öğrencilerin görev yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin başarı algısı öğrencilerin sporla uğraştıkları zamana ilişkin değişken olup olmadığının araştırılmasına yönelik yapılan Kruskall Wallis Test bulguları Tablo 13'te belirtilmiştir.

Tablo 13. Kilis ve Gaziantep İllerindeki Sporcularının Sporla Uğraştıkları Zaman Dilimine Göre Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırılması.

Kruskall-Wallis	Grup	N	Sıra		Ki-kare	p	Fark
			Ortalamas	sd			
Başarı algısı toplam	1-3	110	109,17	2	9,14	0,01*	3>2,1>2
	4-7	65	83,24				
	8 ve üzeri	26	110,83				
Görev yönelim	1-3	110	107,72	2	4,37	0,11	----
	4-7	65	89,51				
	8 ve üzeri	26	101,31				
Ego yönelim	1-3	110	108,35	2	12,62	0,00*	3>2,1>2
	4-7	65	80,96				
	8 ve üzeri	26	120,00				

1: 1-3, 2:4-7, 3:8 ve üzeri

Tablo 13'te belirtilen Kruskall Wallis test bulguları kapsamında, öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($X_{BA}^2(sd = 2, n = 201) = 9,14, p_{BA} = 0,00$; $X_{EY}^2(sd = 2, n = 201) = 12,62, p_{EY} = 0,00$; $p < 0,05$). Ortaya çıkan farkın kaynağını bulmak adına uygulanan post hoc test bulguları neticesinde, 8 yıl ve daha uzun süredir sporla uğraşan öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının 1-3 ve 4-7 yıl arasında uğraşanlara kıyasla daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Tablo 13'te belirtilen diğer Kruskall Wallis test bulgularına bakıldığında öğrencilerin görev yönelim puanlarının öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik değerler sonucu belirlenmiştir ($p > 0,05$). Sonuç olarak; sporla uğraştıkları süre fark etmeksizin öğrencilerin görev yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin öğrencilerin yaş gruplarına ilişkin değişken olup olmadığının araştırılmasına yönelik yapılan Kruskall Wallis Testi bulguları Tablo 14'te belirtilmektedir.

Tablo 14. Kilis ve Gaziantep İllerindeki Sporcuların Yaş Gruplarına Göre Başarı Algısı Ölçeğinin Karşılaştırılması.

Kruskall- Wallis	Grup	N	Sıra		Ki- kare	p	Fark
			Ortalamas	sd			
Başarı algısı toplam	10-11	27	77,57	2	6,40	0,04 *	3>1
	12-13	38	95,42				
	14-15	136	107,21				
Görev yönelim	10-11	27	80,07	2	6,41	0,04 *	3>1
	12-13	38	92,93				
	14-15	136	107,41				
Ego yönelim	10-11	27	79,46	2	4,72	0,09	---
	12-13	38	99,75				
	14-15	136	105,63				

1: 10-11, 2:12-13, 3:14-15

Tablo 14’ te belirtilen Kruskall Wallis test bulguları neticesinde, öğrencilerin başarı algısı toplam ve görev yönelim puanlarının öğrencilerin buldukları yaş aralığına kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($X^2_{BA}(sd = 2, n = 201) = 6,40, p_{BA} = 0,04$; $X^2_{GY}(sd = 2, n = 201) = 6,41, p_{GY} = 0,04$; $p < 0,05$). Ortaya çıkan farkın sebebini tespit etmek için uygulanan post hoc test bulguları neticesinde, 14-15 yaş grubunda yer alan öğrencilerin başarı algısı toplam ve görev yönelim puanlarının 10-11 yaş grubunda yer alan öğrencilere kıyasla daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır. Tablo 15’te yer belirtilen Kruskall Wallis test bulguları neticesinde öğrencilerin ego yönelim değerlerinin yaş grubuna kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p > 0,05$). Sonuç olarak; tüm yaş gruplarında öğrencilerin ego yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere ilişkin değişken olup olmadığının araştırılması kapsamında Mann Whitney U Testi bulguları Tablo 15’ te belirtilmiştir.

Tablo 15. Gaziantep ve Kilis İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılmış Oldukları Faaliyetlerin Katılım Güdüsü Ölçeği Karşılaştırması.

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Başarı algısı toplam	Federasyon	62	85,35	5292,00	3339,00	0,01*

	Okul	139	107,98	15009,00		
Görev yönelim	Federasyon	62	91,94	5700,50	3747,50	0,12
	Okul	139	105,04	14600,50		
Ego yönelim	Federasyon	62	85,44	5297,50	3344,50	0,01*
	Okul	139	107,94	15003,50		

Tablo 15’te belirtilen Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında, öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($Z_{BA}=-2,57$, $p_{BA}=0,01$; $Z_{EY}=-2,57$, $p_{EY}=0,01$; $p<0,05$). Ortalamalar karşılaştırıldığında elde edilen farkın okulda faaliyete katılan öğrencilerin lehine olduğu söylenebilir. Yani okulda faaliyete katılan öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanları federasyonda faaliyete katılan öğrencilere kıyasla daha fazladır. Tablo 13’te belirtilen diğer Mann Whitney U test bulguları kapsamında öğrencilerin görev yönelim puanlarının öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik bulgular neticesinde belirtilmiştir ($p>0,05$). Sonuç olarak; okulda veya federasyonda faaliyete katılan öğrencilerin görev yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin öğrencilerin katıldıkları müsabakalarda derece alma durumlarına ilişkin değişken olup olmadığının araştırılmasına yönelik belirtilen Mann Whitney U Test bulguları Tablo 16’da belirtilmiştir.

Tablo 16. Gaziantep ve Kilis İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılmış Oldukları Müsabalarda Derece Alma Durumuna Göre Başarı Algısı Ölçeği Karşılaştırılması.

Mann Whithney U Testi	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra toplamı	U	p
Başarı algısı toplam	Evet	112	102,03	11427,00	4869,00	0,78
	Hayır	89	99,71	8874,00		
Görev yönelim	Evet	112	99,96	11196,00	4868,00	0,77
	Hayır	89	102,30	9105,00		
Ego yönelim	Evet	112	103,50	11591,50	4704,50	0,49
	Hayır	89	97,86	8709,50		

Tablo 16’da yer alan Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında öğrencilerin başarı algısı analiz ölçeğinin hepsinden veya diğer boyutlarından elde edilen puanlarının öğrencilerin katıldıkları müsabakalarda derece alma durumlarına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği yapılan istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p>0,05$). Sonuç olarak; müsabakalarda dereceye giren ve girmeyen öğrencilerin başarı algısı toplam, görev yönelim ve ego yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde araştırmadan elde edilen veriler, literatürde yer alan diğer araştırma sonuçlarıyla tartışılmıştır. Bu kapsamda her sonuç kendisi ile ilişkili diğer araştırma sonuçları ile benzerlik ve farklılık açısından değerlendirilmiştir.

Temel Problem

Kilis ve Gaziantep illerindeki sporcuların katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeğine ait betimsel istatistiklerini içeren sonuç bilgileri;

Öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tamamına ait betimsel bulgular değerlendirildiğinde genel olarak madde ortalamalarının 1,5'ten düşük olduğu görülmektedir. Maddeye ait 3'lü likert tipi ölçme aracında orta düzeyin 1,5'e denk gelmesi dikkate alınırca öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldığı puanların orta düzeyde veya yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Çünkü ölçeğin yapısı gereği düşük puan alan öğrencilerin spora katılım güdüsü yüksektir. Öte yandan öğrencilerin spora katılım güdüsü ölçeğinin tüm boyutlarından aldıkları puanlara ait basıklık ve çarpıklık değerleri dikkate alındığında (-1) ile (+1) değerleri arasında olmadığı yani; puanların standart dağılım göstermediği belirtilmiştir.

Maddeye ait 5'li likert tipi ölçme aracında orta düzeyin 2,5'e denk gelmesi dikkate alınırca öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldığı puanların orta düzeyde veya yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Çünkü ölçeğin yapısı gereği yüksek puan alan öğrencilerin başarı algısı yüksektir. Öte yandan öğrencilerin başarı algısı ölçeğinin tamamından ve alt boyutlarından aldıkları puanlara ait basıklık ve çarpıklık değerleri ele alındığında ise bu değerlerin (-1) ile (+1) arasında olmadığı, puanların normal dağılım göstermediği belirtilmiştir.

Alt Problemler

Araştırmanın cinsiyet faktörüne ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri

Katılım güdüsü ve başarı algısı ölçeklerinin cinsiyet farklılıkları dikkate alındığında çalışmamıza katılan Kilis ve Gaziantep illerindeki Bocce ve Dart sporcuları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Başka bir ifadeyle erkek ve kadın öğrencilerin spora katılım güdüsü toplam, başarı/statü, takım üyeliği/ruhu, fiziksel uygunluk/ enerji harcama, eğlence, arkadaşlık, yarışma, hareket/aktif olma ve beceri gelişimi puanları ve başarı algısı toplam, görev yönelim ve ego yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

Soytürk (2019)'ün 'Sportif Güvenin Belirleyicisi Olarak Güdülenme ve Başarı Algısı' adlı yüksek lisans tezinde yaşları 10 ila 14 arasında değişen 134 erkek ve 124 kız tekvando sporcusu ile gerçekleştirdiği çalışmasında başarı algısı envanteri ile cinsiyet değişkeni arasında her iki alt boyutta da anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$).

Kazak, etinkalp ve ark. tarafından gerçekleştirilen çalışmada görev yönelim ve ego yönelim alt boyutlarında benzer Şekilde cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Benzer çalışmalara ve bizim çalışmamıza bakıldığında sporcuların yapmış olduğu spor dalının cinsiyet farklılıklarının katılım güdüsü ve başarı algısı puanlarının benzerlik gösterdiğini desteklemektedir. Sonuç olarak sporcular üzerinde yapılan iki ölçekte de cinsiyet faktörünün yapılan branşlar açısından anlamlı bir farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın branş seçimine ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri

Mann Whitney U testi bulgularına, bakıldığında öğrencilerin spor katılım güdüsü, eğlence, arkadaşlık ve yarışma puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği ve yaptıkları spor branşına kıyasla istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir ($Z_{SKG}=-2,41$, $p_{SKG}=0,02$; $Z_E=-2,03$, $p_E=0,04$; $Z_A=-1,99$, $p_A=0,04$; $Z_Y=-2,34$, $p_Y=0,02$; $p<0,05$). Ortalamalar karşılaştırıldığında elde edilen farkın Bocce sporu ile uğraşanların lehine olduğu söylenebilir. Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında öğrencilerin başarı algısı analiz leğinin hepsinden veya diğer boyutlarından elde edilen puanlarının yaptıkları spor branşına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik değerler neticesinde belirtilmiştir ($p>0,05$).

Altıntaş ve arkadaşlarının (2010) geçen futbol oyuncularının spora katılım güdülerini ve başarı algı düzeylerini belirlemek ve başarı algısının geçen futbol oyuncularının spora katılım güdülerinin belirleyicisi olup olmadığını inceleyen çalışmaya bakıldığında; geçen futbol oyuncularının ego yönelim ortalama puanları görev yönelim ortalama puanlarından daha yüksek olduğu görülmüştür. Spora katılım güdüleri ele alındığında en önemli olarak belirtilen katılım güdüsü alt boyutu beceri geliştirme ve takım yeliği olarak bulunmuştur.

Araştırmamızda yapmış olduğumuz katılım güdüsü alt boyutu verilerine bakıldığında eğlence, arkadaşlık ve yarışma puanlarının yaptıkları spor branşına kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği, benzer çalışmada ise; beceri gelişimi ve takım yeliği ruhu alt boyutlarında farklılık olduğu yapılan istatistik çalışmalar sonucu ortaya çıkmıştır.

Yaptıkları alışma incelendiğinde sporcuların başarı motivasyonu alt faktörlerinden aldıkları puanların spor branşlarına göre anlamlı bir Şekilde değişmediği görülmüştür. Bu bulgular çalışmamızı desteklemektedir. (Kılınç, Ulucan, & Kaya, Türkçapar, 2011, s. 133).

Başarı algısına baktığımızda ise benzer çalışmada elde edilen veriler bizim çalışmamızı destekler niteliktedir. Yani Bocce sporu ile uğraşan öğrencilerin spor katılım güdüsü, eğlence, arkadaşlık ve yarışma puanları dart sporu ile uğraşan öğrencilere kıyasla daha fazladır. Sonuç olarak katılım güdüsü envanteri değerlerini bakıldığında bazı alt problemlerde benzerlikler görülmektedir. Başarı algısı ölçeği bulguları çalışmamızı desteklemektedir.

Araştırmanın ikamet yerlerine ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri

Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında, öğrencilerin spor katılım güdüsü, fiziksel uygunluk/ enerji harcama ve eğlence puanlarının ikamet yerlerine kıyasla anlamsal farklılık gösterdiği istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir ($p < 0,05$). Yani Gaziantep ilindeki öğrencilerin spor katılım güdüsü, fiziksel uygunluk/ enerji harcama ve eğlence puanları Kilis ilinde yaşayan öğrencilere kıyasla yüksektir. Ancak, Tablo 5'te belirtilen diğer Mann Whitney U test analiz sonuçları değerlendirilirse Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği ve kabiliyet gelişimi puanları ikamet ettikleri ile göre anlamlı farklılık göstermediği istatistiksel açıdan belirtilmiştir ($p > 0,05$).

Sonuç olarak; katılım güdüsü verileri dikkate alındığında, Gaziantep ve Kilis'te yaşayan öğrencilerin başarı/statü, takım üyeliği/ruhu, arkadaşlık, yarışma, hareket/aktif olma ve kabiliyet gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

Mann Whitney U test bulgularına bakıldığında, öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının ikamet yerlerine kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği bulunan istatistik değerler kapsamında belirlenmiştir ($z_{BA} = -2,00$, $p_{BA} = 0,04$; $z_{EY} = -2,10$, $p_{EY} = 0,04$; $p < 0,05$). Ortalamalar karşılaştırıldığında elde edilen farkın Kilis ilinde yaşayanlar lehine olduğu söylenebilir. Yani Kilis ilindeki öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanları Gaziantep ilinde yaşayan öğrencilere kıyasla daha fazladır. Mann Whitney U test bulguları kapsamında öğrencilerin görev yönelim puanlarının ikamet ettikleri ile kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p > 0,05$). Çalışmamızla birebir örtüşen benzer bir çalışma olmadığından karşılaştırma yapılamamış ve bizim bulduğumuz veriler ışığında her iki ölçeğinde alt problemlerinde benzerlik olduğu bulunmuştur.

Sonuç olarak; başarı algısı verileri dikkate alındığında, Gaziantep ve Kilis'te yaşayan öğrencilerin görev yönelim puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırmadaki sporcuların sporla uğraştıkları süreye ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri

Yaptığımız çalışmada Bocce ve Dart sporcularının spora katılım güdüsü toplam, başarı/statü, fiziksel uygunluk/enerji harcama, eğlence ve arkadaşlık puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye göre istatistiksel olarak belirtilmiştir

($p<0,05$). Ortaya çıkan farkı belirlemek için uygulanan post hoc testi analizi sonucu genel olarak sporla uğraşma süreleri arttıkça öğrencilerin spora katılım güdüsü toplam, başarı/statü, fiziksel uygunluk/enerji harcama, eğlence ve arkadaşlık puanlarının olumlu yönde değişim gösterdiği belirlenmiştir.

Wankel ve Kreise (1985)'in yılında yaptığı araştırmada, bireylerin yaş farklılıkları göz önüne alınarak buz hokeyi, futbol ve beyzbol oynayan bireyleri bu sporları yapmaya yönelten motivasyonel nedenler incelenmiştir. Dört farklı yaş grubunda (7-8, 9-10, 11-12 ve 13-14) değerlendirilen oyuncular değerlendirmenin sonucunda, çevresindeki kişileri hoş tutmanın ve etkinlik içinde yeteneklerini ortaya çıkarmanın güdülenmeleri açısından önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yanında etkinliklerden haz alma bütün yaştaki bireyler için önemli bir oran göstermiştir (Yılmaz, 2002, s. 37).

Şirin (2008) tarafından yapılan “Futbolcu Kızların Spora Katılım Motivasyonunun Tespit Edilmesi” konulu çalışmada, takım ruhu, başarı alt boyutları ve yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki olmadığı belirlenmiştir. Diğer çalışmalara bakıldığında; kadın sporcuların spora katılım güdülerine yönelik çalışmada, takım ruhu ve başarı alt boyutlarıyla yaş değişkeni arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. (Yalçın, Turgut, & Gacar, Çalık, 2017, s. 201).

Benzer çalışmaya ve bizim bulduğumuz analiz değerlerine bakıldığında sadece öğrencilerin takım üyeliği/ruhu, alt boyutları benzerlik göstermiştir. Farklı bir yaklaşımla değerlendirme yaptığımızda sporla uğraştıkları süre fark etmeksizin öğrencilerin hareket/aktif olma, takım üyeliği/ruhu, yarışma ve beceri gelişimi puanları benzerlik göstermektedir. Sonuç olarak spor ile uğraştıkları yıllara bakıldığında katılım güdüsü değerlerinin bazı alt boyutları benzerlik gösterirken bazı değerleri ise benzerlik göstermemiştir.

Öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının öğrencilerin sporla uğraştıkları süreye kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p<0,05$). Ortaya çıkan farkın kaynağını bulmak adına uygulanan post hoc test bulguları neticesinde, 8 yıl ve daha uzun süredir sporla uğraşan öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının 1-3 ve 4-7 yıl arasında uğraşanlara kıyasla daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır.

Türkiye’de sualtı hokeyi oynayan sporcuların spora katılım güdülerinin belirlenmesinde spordaki deneyim süresine göre, Başarı alt boyutunda, 10 yıl ve üzeri aralığında spor yaşına sahip olanlar lehine anlamlı farklılık görülmektedir (Başar, 2014).

Benzer çalışma ile bizim çalışmamız arasında başarı algısı verilerine bakıldığında spor ile uğraşılan sürenin 8 yıl ve üzeri olması ve benzer çalışmanın tüm alt boyutlarını kapsayan başarı toplam ve ego yönelim puanları 10 yıl ve üstünü başarılı olarak görmesi iki çalışmanın birbirine benzediği anlamına gelmektedir. Sonuç olarak; sporla uğraştıkları süre fark etmeksizin öğrencilerin görev yönelim puanları benzerlik göstermektedir.

Araştırmadaki sporcuların yaş gruplarına ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri

Bocce ve Dart sporcularının spor katılım güdüsü toplam, Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği puanlarının öğrencilerin yaşlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunan istatistik değerlerde belirtilmiştir ($p < 0,05$). Ortaya çıkan farkı belirlemek için uygulanan post hoc testi analizi sonucu genel olarak yaş arttıkça öğrencilerin spor katılım güdüsü toplam, başarı/statü, fiziksel uygunluk/enerji harcama, eğlence ve yarışma, takım üyeliği/ruhu puanlarının olumlu yönde değişim gösterdiği belirlenmiştir.

Yalçın (2017)'nin gerçekleştirmiş olduğu kadın sporcuların spora katılım güdülerine yönelik çalışmada, takım ruhu ve başarı alt boyutlarıyla yaş değişkeni arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Bulunan bu sonuç bizim çalışmamız ile paralellik göstermektedir.

Şirin (2008), futbolcuların spora katılım motivasyonlarının belirlenmesini amaçlayan araştırmada, yaş grupları arasında herhangi bir anlamlı farklılıkların olmadığını belirlemiştir. Temel (2018) yılında yaptığı çalışmada, sporcuların “spora katılım güdüsü” toplam düzeylerini ve alt boyut düzeylerini incelemiş ve yaş değişkeni bakımından herhangi bir fark bulunmamıştır. Yapılan çalışma sonucunda sporcuların katılım güdüsü verileri anlamlı farklılık gösterirken, benzer çalışmada aynı sonuç çıkmamıştır. Sonuç olarak; her iki benzer çalışmada farklı alt boyutların benzer yönlerinin yanında anlamlı farklılıklarında olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin başarı algısı toplam ve görev yönelim puanlarının öğrencilerin buldukları yaş aralığına kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($X^2_{BA}(sd = 2, n = 201) = 6,40, p_{BA} = 0,04$; $X^2_{GY}(sd = 2, n = 201) = 6,41, p_{GY} = 0,04$; $p < 0,05$). Ortaya çıkan farkın sebebini tespit etmek için uygulanan post hoc test bulguları neticesinde, 14-15 yaş grubunda yer alan öğrencilerin başarı algısı toplam ve görev yönelim puanlarının 10-11 yaş grubunda yer alan öğrencilere kıyasla daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır.

Bong (2009)'un, başarı hedeflerinin yaşa göre farklılıkları incelediği çalışmada yaş grupları arasında benzer değerler elde edilerek istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı vurgulanmıştır. Başoğlu (2017)'nin Yıldız Erkek Grekoromen Güreş Milli Takım sporcularının öz yeterlik ve başarı algısı düzeylerini inceleyen araştırmasına bakıldığında, başarı algısı ölçeği puanlarının ortalamaları yaş durumuna göre anlamlı farklılık göstermemiştir.

Sinan (2015) 'in spor yapan lise öğrencilerinin güdülenme profilleri ve başarı algısı özelliklerinin bazı değişkenlere göre inceleyen çalışmasında, katılımcıların başarı algısı özelliklerinin yaş ile ilişkilerine bakıldığında, yaş ile görev yönelimi ve ego yönelimi arasında ilişki bulunamamıştır. Yaptığımız çalışma sonucunda Bocce ve Dart sporcularının yaşları

artıkça başarı algılarında arttığı, benzer çalışmalarda ise anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sonuç olarak; bulduğumuz veriler ile benzer çalışma verileri paralellik göstermemektedir. Genel bir değerlendirmede bulunmak gerekirse hem katılım güduları hem de başarı algıları sonuçları bizim yaptığımız çalışmaya benzememektedir.

Araştırmadaki sporcuların katıldıkları faaliyet türüne ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri

Öğrencilerin spor katılım güdüsü ölçeğinin tamamından veya diğer boyutlarından elde edilen puanlarının anlamlı farklılık göstermediği öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere kıyasla istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir ($p>0,05$). Elde edilen veriler ışığında federasyonda veya okulda faaliyete katılan öğrencilerin spor katılım güdüsü toplam, Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği ve kabiliyet gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

“Okul sporlarına katılan öğrencilerin katılım motivasyonu, başarı algısı ve öz yeterliklerinin araştırılmasını” amaçlayan bir çalışmada, takım sporları ve bireysel sporlarla uğraşan “sporcuların katılım motivasyonu” alt boyutları incelenmiş ve “takım üyeliği/ruhu” güdüsü alt boyutunda, anlamlı fark bulunmuştur. Takım sporlarındaki öğrencilerin, “takım üyeliği/ruhu” güdüsünün bireysel sporlardaki öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Bozkurt, 2014). Sonuç olarak; bu çalışma sonuçları ile gerçekleştirdiğimiz araştırma sonuçları benzerlik göstermemektedir.

Öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanlarının öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere kıyasla anlamlı farklılık gösterdiği istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p<0,05$). Ortalamalar karşılaştırıldığında elde edilen farkın okulda faaliyete katılan öğrencilerin lehine olduğu söylenebilir. Yani okulda faaliyete katılan öğrencilerin başarı algısı toplam ve ego yönelim puanları federasyonda faaliyete katılan öğrencilere kıyasla daha fazladır. Mann Whitney U test bulguları kapsamında öğrencilerin görev yönelim puanlarının öğrencilerin katıldıkları faaliyetlere kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik bulgular neticesinde belirtilmiştir ($p>0,05$). Sonuç olarak; okulda veya federasyonda faaliyete katılan öğrencilerin görev yönelim puanları benzerlik göstermektedir. Literatür taraması sonucu başarı algısı faaliyet türüne bakıldığında benzer çalışma bulunamadığından karşılaştırma yapılamamıştır.

Araştırmadaki sporcuların yaş gruplarına ilişkin katılım güdüsü ve başarı algısı tartışma ve sonuç bilgileri

Öğrencilerin spora katılım güdüsü anketi kapsamında bulguların tamamından veya diğer boyutlarından elde edilen değerlerin öğrencilerin katıldıkları müsabakalarda derece alma durumlarına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği istatistik çalışmalar neticesinde belirtilmiştir

($p>0,05$). Farklı bir yaklaşımla katıldıkları müsabakalarda dereceye giren ve girmeyen öğrencilerin spor katılım güdüsü toplam, Enerji harcama/Fiziksel uygunluk, Aktif/Hareketli olma, Statü/Başarı, Takım ruhu/takım üyeliği ve kabiliyet gelişimi puanları benzerlik göstermektedir.

Öğrencilerin başarı algısı analiz ölçeğinin hepsinden veya diğer boyutlarından elde edilen puanlarının öğrencilerin katıldıkları müsabakalarda derece alma durumlarına kıyasla anlamlı farklılık göstermediği yapılan istatistik bulgular neticesinde belirlenmiştir ($p>0,05$). Sonuç olarak; müsabakalarda dereceye giren ve girmeyen öğrencilerin başarı algısı toplam, görev yönelim ve ego yönelim puanları benzerlik göstermektedir. Yapılan literatür taraması sunucunda çalışmamıza destek verecek veya karşı bir görüş belirten bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Kaynakça

- Aktop A. (2002a) *Spora Özgü Başarı Motivasyonu ile Psikolojik ve Yapısal Özellikler Arasındaki İlişkini İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 700065)
- Aktop A. (2002b) *Spora Özgü Başarı Motivasyonu ile Psikolojik ve Yapısal Özellikler Arasındaki İlişkini İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 700065)
- Ardahan F, (2013) *Rekreasyonel Etkinliklere Katılmanın Örgüte, Mesleğe Bağlılık ile Yaşam Doyumu ve Başarı Algısı Üzerindeki Etkisi: Antalya Eğitim Araştırma Hastanesi Örneği*, 21 The European Association For Sport Management (EASM). (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 551449)
- Altıntaş, A., Hacıoğlu, O., Sağtürk, B., Belman, C. & Aşçı, F.H. (2010). *Genç Futbol Oyuncularının Spora Katılım Gündüleri ve Başarı Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 700065) Türkiye Klinikleri J Sports Sci. 2(1), 26-31.
- Altıntaş A, Bayar Koruç P. & Akalan C. *Sporcuların Hedef Yönelimleri, Algılanan Güdüselleşmeler ve Algılanan Fiziksel Yeterliliklerinin Cinsiyete ve Deneyim Düzeyine Göre Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 267075) Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri, 2012; 4(1), 1-15
- Altıntaş A, Bayar Koruç P. & Akalan C. *Sporcuların Hedef Yönelimleri, Algılanan Güdüselleşmeler ve Algılanan Fiziksel Yeterliliklerinin Cinsiyete ve Deneyim Düzeyine Göre Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 267075) Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri, 2012; 4(1), 1-15
- Barışoğlu, B. (2017). *Grekoromen Yıldız Erkek Güreş Milli Takım Oyuncularının Başarı Algısı ve Özyeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi*. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 1, S:32.
- Baker, F.C. (1971). *Sport Psychology. Concept and Applications*. John Wiley & Sons. Allyn & Bacon.
- Baron, & Robert A. 1983, *Behaviour In Organisations*. New York: Allyn & Bacon, Inc. (Gill ve Diğerleri, 1983; Gould ve Diğerleri, 1985; Klint ve Weiss, 1987).
- Buonamano, R. R., Cei, A. A. & Mussino, A. A. (1995). *Participation Motivation In Italian Youth Sport*. *Sport Psychologist*. 9(3), 265-281.
- Başar, O. (2014). *Türkiye'de Sualtı Hokeyi Oynayan Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi*. Bahçeşehir Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bong M. *Age-Related Differences In Achievement Goal Differentiation*. *Journal Of Educational Psychology*, 2009; 101(4), 879.
- Başoğlu, B. (2017). *Grekoromen Yıldız Erkek Güreş Milli Takım Oyuncularının Başarı Algısı ve Özyeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi*. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*. 2(1), 31-40.
- Bozkurt Ş, 2014. *Okul Sporlarına Katılan Öğrencilerin Katılım Motivasyonu, Başarı Algısı ve Öz Yeterliliklerinin İncelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal

- Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 396216) Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
- Carr S, & Weigand DA. *Parental, Peer, Teacher And Sporting Hero Influence On The Goal Orientations Of Children In Physical Education*. *European Physical Education Review*, 2001; 7(3), 305-328.
- Canpolat, A.M., & Çetinkalp, Z. K. İlköğretim II. Kademe Öğrenci Sporcuların Başarı Algısı ve Öz-Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişki; *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*; 13 (1); 14–19; 2011.
- Çetin, M.Ç. (2013). *The Role Of Gender And Parental Attitudes Upon The Sports Participation Motivation Among The Table Tennis Players Who Studied At The University*. *International Journal Of Academic Research Part B*. 5(1), 136-142. DOI: 10.7813/2075-4124.2013/5-1/B.23
- Devecioğlu, S. (2005). Türkiye'de Spor Sektörü Stratejilerinin Geliştirilmesi. *Verimlilik Dergisi*, Sayı 2, S.:117-134.
- Duclos G. *Benlik Saygısı, Yaşam İçin Bir Pasaport*. (1. Baskı) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2016.
- Daşdan, E. N. (2006a). *Beden Eğitimi Derslerindeki Öğrencilerin Algıladıkları Güdüsel İklimleri: Ölçek Uyarlama Çalışması*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 195696) Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Daşdan, E. N. (2006b). *Beden Eğitimi Derslerindeki Öğrencilerin Algıladıkları Güdüsel İklimleri: Ölçek Uyarlama Çalışması*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 195696) Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Daşdan, E. N. (2006c). *Beden Eğitimi Derslerindeki Öğrencilerin Algıladıkları Güdüsel İklimleri: Ölçek Uyarlama Çalışması*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 195696) Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Dewar, A.J., & Kavussanu, M. (2011). *Achievement Goals and Emotions in Golf: The Mediating and Moderating Role of Perceived Performance*. *Psychology of Sport and Exercise*, 12, 525–532. Doi: 10.1016/J. Psychsport.2011.05.005.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M., (1985a). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*, Newyork Plenum.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M., (1985b). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*, Newyork Plenum.
- Erkal, E. Mustafa. Güven, Özbay. Ayan, Dursun. 1998, *Sosyolojik Açından Spor*, Derya Yayınları, İstanbul, S:20-123.
- Gould Daniel, Feltz D, Weiss, M. 1985, *Motives For Participation İn Competitive Youth Swimming*. *International Journal Of Sport Psychology*, 16, 126-140.
- George, S. (1997). *Motivasyon Mucizesi*. Çeviren: Kaplan U. Sistem Yayıncılık, İstanbul; s: 10-11.
- Gill, D.L., Gross J.B., Huddleston, S. (1983a). *Participation Motivation İn Youth Sports*. *International Journal Of Sport Psychology*, 14, S.:1-14.
- Gill, D.L., Gross J.B., Huddleston, S. (1983b). *Participation Motivation İn Youth Sports*. *International Journal Of Sport Psychology*, 14, S.:1-14.

- Hazar, Z., Tekkurun Demir, G., Can, B. (2018). *Lise Öğrencilerinin Spora Katılım Güdülerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Spor metre, 2018,16(4),225- 235.
- Kiper, H. (2004). *Eğitim Kurumlarında Öğrencilerin Spora Katılım Motivasyonlarının Cinsiyete ve Yaş Guruplarına Göre Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 195696) Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Kazak Çetinkalp Z. 2006, *The Validity And Reliability Study Of "Thechildren's Version Of The Perception Of Success Questionnaire-POSQCH" For Turkish Athletes*; 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, 1325-7
- Koruç, Z. (2002). *Sporda self determinasyon kuramı*. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. Antalya. s: 279-285.
- Koçel, T., (2003). *İşletme Yöneticiliği*. Beta Yayınları. İstanbul, 633-653.
- Konter, E. (1995). *Sporda motivasyon*. Saray Medikal Yayıncılık. ss: 7-156, İzmir.
- Kılınç, M., Ulucan, H., Kaya, K., Türkçapar, Ü. (2011). *Takım Sporu Yapanların Motivasyon Düzeylerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11 (2), 133-144.
- Kelecek S. *Sporcuların Tutkunluk Düzeylerinin; Optimal Performans, Duygu Durumu, Güdüsel Yönelim ve Hedef Yönelimini Belirlemedeki Rolü*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 339671) Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Egzersiz ve Sportif Performans Anabilim Dalı. Ankara; 2013.
- Kelecek S. *Sporcuların Tutkunluk Düzeylerinin; Optimal Performans, Duygu Durumu, Güdüsel Yönelim ve Hedef Yönelimini Belirlemedeki Rolü*. (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 339671) Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Egzersiz ve Sportif Performans Anabilim Dalı. Ankara; 2013.
- Nicholas, J. G., & Robert G. C., (1992a). The general and the specific in the development and expression of achievement motivation, Motivation, Sport, and Exercise. Human Kinetices Books, 65-69.
- Nicholas, J. G., & Robert G. C., (1992b). The general and the specific in the development and expression of achievement motivation, Motivation, Sport, and Exercise. Human Kinetices Books, 65-69.
- Oyar, B. Zeynep. Aşçı, & F. Hülya. Çelebi, Müberra. Mülazımoğlu, Özgür. 2001, "Spora Katılım Flood, S. Q. & Hellstedt, J. C. 1991, Gender Differences In Motivation For Intercollegiate Athletic Participation; *Journal Of Sport Behavior*, 14 (3), 159.
- Oyar, B. Zeynep. Aşçı, F. Hülya. Çelebi, Müberra. Mülazımoğlu, Özgür. 2001, "Spora Katılım Güdüsü Ölçeği 'nin Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması", *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. Of Sport Science*, 12 (2), S: 21-32
- Ryckman RM, & Hamel J, 1993. *Perceived Physical Ability Differences In The Sport Participation Motives Of Young Athletes*. *International Journal Of Sport Psychology*, 24, 270-283.
- Roberts Gly C., Treasure Daren C., & Ballague G.1998, *Achievement Goals In Sport; The Development And Validation Of The Perception Of Success Questionnaire*; *Journal Of Sport Sciences*, 16 (4), 337-347.
- Sit, Cindy. P., & Lindner, Koenraad J. 2006, *Situational State Balances And Participation*

Motivation İn Youth Sport; A Reversal Theory Perspective, *British Journal Of Educational Psychology*; 76 (2); 369-384; Doi:10.1348/000709905X37190

- Seçer H. (2013). *Bireysel Kariyer Planlama ve Kişisel Başarı Algısı Arasındaki İlişki ve Pamukkale Üniversitesi'nde Bir Araştırma*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 348252)
- Seibel HD, (1974a). *The Dynamics Of Achievement: Paradical Perspective*. Newyork: The Bobbs-Merrill Com.Inc.
- Seibel HD, (1974b). *The Dynamics Of Achievement: Paradical Perspective*. Newyork: The Bobbs-Merrill Com.Inc.
- Slade PD, Owens RGA, 1998. *Dual Process Model Of Perfectionism Based On Reinforcement Theory*. *Behavioral Modification*, 2: 372-390.
- Soytürk Akın, E. (2019). *Sportif Güvenin Belirleyicisi Olarak Güdülenme ve Başarı Algısı: Çocuk Taekwondo Sporcuları Üzerinde Bir Çalışma* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 348252) Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Sinan S, 2015. *Spor Yapan Lise Öğrencilerinin Güdülenme Profilleri ve Başarı Algısı Özelliklerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 409612) Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Solmon M. (2003). *Student Issues İn Physical Education Classes: Attitude, Cognition And Motivation*. In S. J. Silverman, & C. D. Ennis (Eds.), *Student Learning İn Physical Education: Applying Research To Enhance Instruction* (Pp. 147–163) (2nd Ed.). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Sit CH, & Lindner KJ. Motivational Orientations in Youth Sport Participation: Using Achievement Goal Theory and Reversal Theory. *Personality and Individual Differences*, 2005; 38(3), 605-618.
- Sit, CH, & Lindner, K.J. (2006). *Situational State Balances and Participation Motivation in Youth Sport: A Reversal Theory Perspective*. *British Journal of Educational Psychology*. 76, 369–384.
- Şirin, E.F. (2008). *Futbolcu Kızların (12-15 Yağ) Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi*, *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, (6)1, 1-7.
- Tenenbaum G. & Eklund RC. *Handbook Of Sport Psychology*. Third Edition. John Wiley & Sons; 2007. 84-109
- Toros, T. (2002). Elit ve Elit Olmayan Erkek Basketbolcularda Hedef Yönelimi, Güdusel (Motivasyonel) İklim ve Yaşam Doyumu. H.Ü. *Spor Bilimleri Dergisi*, 13: 3, 24-36.
- Thrash TM, & Elliot AJ. *Delimiting and İntegrating The Goal and Motive Constructs in Achievement Motivation*. In A. Efklides, J. Kuhl, & R. Sorrentino (Eds.), *Trends and Prospects in Motivation Research* (Pp.3–21). Amsterdam: Kluwer Academic Publishers, 2001.
- Tutko, T.A, Richards VM. (1986). *Psychology of Coaching*, Brown Publishers, Boston, s: 58-66.
- Türkmen, M. (2011). *Çim Topu, Petank, Raffa ve Volo Oyun Sistemleriyle; Bocce Tanımlar, Tarihçe ve Oyun Kuralları*, Ankara, Neyir Yayınları S:15-181

- Temel, V. (2018). *Masa Tenisi ve Wushu Sporcularının Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi*. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23 (3) 143-152.
- Wankel, L.M. & Kreisel, P.S.J. (1985). *Factors Underlying Enjoyment Of Youth Sports: Sport And Age Group Comparisons*. *Journal Of Sport Psychology*. 7, 51-64.
- Weinberg, RS. & Gould, D. *Foundations of Sport and Exercise Psychology*, 6E. Human Kinetics. (2014).
- Wolman, B. (1973). *Dictionary Of Behavioral Science*. New York: Van Nostrand Company.
- Valdevit Z. *Goal Orientation And Perception Of Motivational Climate İnitiated By Parents Of Female Handball Players Of Different Competition Levels*. *Facta Universitatis: Series Physical Education And Sport*, 2013; 11(3), 337-345.
- Yalçın, Ő., Turgut, M. Gacar, A., alık, F. (2017). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Öğrenim Gören Kadın Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarının Bazı Değişkenlere Göre Araştırılması*. *International Journal Of Cultural And Social Studies (Intjcss)*, December, 2017, 3 (SI): 201-210.
- Yıldırım, M. (2017). *niversite Takımlarında Mücadele Eden Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarına Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi (EskiŐehir Osmangazi Üniversitesi Örneği)*, (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 330632) *EskiŐehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Haziran 2017, 18(1), 41-51.
- Yılmaz, V. (2002a). *Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu: Çocuklar Spora Neden Katılırlar? Atletizm Bilim ve Teknoloji Dergisi*, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara. S.:26-38.
- Yılmaz, V. (2002b). *Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu: Çocuklar Spora Neden Katılırlar? Atletizm Bilim ve Teknoloji Dergisi*, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara. S.:26-38.
- Yılmaz, V. (2002c). *Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu: Çocuklar Spora Neden Katılırlar? Atletizm Bilim ve Teknoloji Dergisi*, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara. S.:26-38.
- Yılmaz, V. (2002d). *Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu: Çocuklar Spora Neden Katılırlar? Atletizm Bilim ve Teknoloji Dergisi*, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara. S.:26-38.
- Yılmaz, V. (2002e). *Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu: Çocuklar Spora Neden Katılırlar? Atletizm Bilim ve Teknoloji Dergisi*, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara. S.:26-38.
- Yılmaz, V. (2002f). *Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu: Çocuklar Spora Neden Katılırlar? Atletizm Bilim ve Teknoloji Dergisi*, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara. S.:26-38.
- Zahariodis N. Panagiotis. Biddle J. H. Stuart. 2000, "Goal Orientations And Participation Motivesin Physical Education And Sports: Their Relationships İn English Schollchildiren", [Http://Www.Athleticsigh.Com](http://Www.Athleticsigh.Com), EriŐim Tarihi: 20.02.2017.
- [Http://Www.Tdk.Gov.Tr/İndex.Php?Option=Com_Bts&Arama=Kelime&Guid=TDK.GTS.52](http://Www.Tdk.Gov.Tr/İndex.Php?Option=Com_Bts&Arama=Kelime&Guid=TDK.GTS.52) (EriŐim Tarihi:10.04.2022)
- (Www.Wikipedia.Org.Com, 2022).
- (Www.Tbbdf. Gov. Tr, 2018).

Ekler

Ek 1. Başarı Algısı Envanteri Çocuk Versiyonu Kullanım İzni

Gelen Kutusu - Hotmail

Yanıtla Tümüünü yanıtla İlet Arşivle Sil Bayrak ekle

Re: Başarı Algısı Envanteri Çocuk versiyonu

Mehmet AKDAĞ 01:26

Kime: Zişan Kazak

Sayın hocam çok teşekkür ederim.Emeklerinize sağlık.

Android için [Outlook](#) edinin

From: Zişan Kazak
Sent: Saturday, August 20, 2022 1:24:07 AM
To:
Subject: Başarı Algısı Envanteri Çocuk versiyonu

Sayın Mehmet Akdağ,
İstemiş olduğunuz ölçüm aracı ektedir. Çalışmanızda başarıları diliyorum
Prof.Dr.Zişan Kazak

Ek 2. Katılım Güdüsü Ölçeği Kullanım İzni

Selen Kutusu - Hotmail

— □ ×

↩ Yanıtla ↩ Tümünü yanıtla → İlet 📁 Arşivle 🗑 Sil 🚩 Bayrak ekle ...

ÖZGÜR MÜLAZIMOĞLU BALLI

27.06.2022 07:29

Kime: Mehmet AKDAĞ

KATILIM MOTİVASYONU...
36 KB

Sayın Mehmet Akdağ,

Katılım güdüsü ölçeğini kullanabilirsiniz. Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Doç. Dr. Özgür Mülazımoğlu Ballı

2022-06-22 23:52, Mehmet AKDAĞ yazmış:

Öncelikle kendimi tanıtmak isterim.

Kilis ilinde Gençlik ve spor il müdürlüğünde Bocce ve Dart Antrenörü olarak görev yapmaktayım. Kendi alanımda yapmış olduğum Bayburt Üniversitesi tezli yüksek lisans tez çalışmam için izniniz olursa Katılım güdüsü ölçeği çalışmanızı sporcularıma ve Bocce-Dart branşı ile ilgilenen diğer sporculara uygulamak istiyorum. Şimdiden teşekkür eder hayırlı çalışmalar dilerim.

Mehmet AKDAĞ

Ek 3. Etik Kurul İzni

T.C.
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURULU KARARI

Karar Sayısı : 2021/61

Karar Tarihi : 09/04/2021
Oturum Sayısı : 06

Üniversitemiz Etik Kurulu tarafından, Bayburt Üniversitesi Rektörlüğü Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün 12.03.2021 tarihli ve E-93265200-300-9617 sayılı yazısına istinaden, Bayburt Üniversitesi Rektörlüğü Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı 192223002 numaralı öğrencisi Mehmet AKDAĞ'ın, "Kilis ve Gaziantep İllerindeki Bocce ve Dart Sporcularının Katılım Güdülleri ve Başarı Algılarının İncelenmesi" başlıklı çalışması üniversitemiz etik kurulu tarafından incelenmiş olup, toplantıya katılan kurul üyelerince araştırmanın etik ilkelere uygun olduğuna oy birliğiyle karar verilmiştir.

Ek 4. Kişisel Bilgi Formu

Kıymetli katılımcılar;

Bu araştırmanın amacı; “Kilis ve Gaziantep illerinde Bocce ve Dart sporu ile uğraşan sporcuların katılım güdüsü ve başarı algılarının incelenmesi” olacaktır. Cevaplarınız bilimsel bir araştırma için kullanılacaktır. Değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Mehmet AKDAĞ

1- Cinsiyetiniz?

- Erkek ( )
- Kadın ( )

2- Spor Branşı?

- Bocce ( )
- Dart ( )

3- Hangi ilde İkamet ediyorsunuz?

- Kilis ( )
- Gaziantep ( )

4- Kaç yıldır spor yapıyorsunuz?

- 1-3 ( )
- 4-7 ( )
- 8-10 ( )
- Daha Fazla ( )

5- Hangi yaş grubundasınız?

- 10-11 ( )
- 12-13 ( )
- 14-15 ( )

6- Hangi yarışmalara katıldınız?

- Okul sporları ( )
- Federasyon Faaliyetleri ( )

7- Müsabakalarda dereceye girdinizmi?

- Evet ( )
- Hayır ( )

Ek 5. Başarı Algısı Envanteri (Çocuk Versiyonu)

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum Kesinlikle	Katılmıyorum
1. Spor yaparken, diğer sporcuları yendiğim zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
2. Spor yaparken, belirgin bir biçimde daha iyi olduğum zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
3. Spor yaparken, en iyi ben olduğum zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
4. Spor yaparken, gayret ettiğim/ büyük çaba gösterdiğim/ zoru denediğim zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
5. Spor yaparken, gerçekten gelişme gösterdiğim zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
6. Spor yaparken, diğerlerinden daha iyi yaptığım/oynadığım zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
7. Spor yaparken, kendim için belirlediğim bir hedefe ulaştığım zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
8. Spor yaparken, zorlukların üstesinden geldiğim zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
9. Spor yaparken, daha önce yapmadığım şeyi başardığım zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
10. Spor yaparken, diğer sporcuların yapamadığı şeyleri yapmayı başardığım zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
11. Spor yaparken, diğer sporculara en iyi olduğumu gösterdiğim zaman kendimi çok başarılı hissederim.					
12. Spor yaparken, sahip olduğum yeteneğimin en iyisini uyguladığım zaman kendimi çok başarılı hissederim.					

Ek 6: Katılım Motivasyonu Envanteri

Yaş: .....

Cinsiyet: Kız..... Erkek.....

Spor Branşı: .....

Yönerge: Aşağıda verilmiş olan ifadeler, kişilerin spora (aktivite vb.) katılımlarını sağlayan sebeplerden bir kaçıdır. LÜTFEN her ifadeyi çok dikkatli okuyun ve SİZİN SPORA KATILIM SEBEBİNİZİ TANIMLAYAN İFADEYE KARAR VERİN ve sizin için önemini ilgili kutuya (X) işaretini koyarak belirtin.

		Cok Önemli	Az Önemli	Hiç Önemli Değil
1	Becerilerimi geliştirmek istiyorum			
2	Arkadaşlarımla olmak istiyorum			
3	Kazanmayı severim			
4	Enerjimi tüketmek istiyorum			
5	Seyahati severim			
6	Formumu korumak istiyorum			
7	Heyecanı severim			
8	Takım çalışmasını severim			
9	Ailem veya yakın arkadaşlarım oynamamı istiyor			
10	Yeni beceriler öğrenmek istiyorum			
11	Yeni arkadaşlarla tanışmak istiyorum			
12	İyi olduğum bir konuda bir şeyler yapmak isterim			
13	Stresimi atmak istiyorum			
14	Ödül kazanmayı severim			
15	Egzersiz yapmayı severim			
16	Bir şeylerle uğraşmak hoşuma gider			
17	Hareketi severim			
18	Takım ruhunu severim			
19	Evden çıkmayı severim			
20	Rekabeti severim			
21	Önemli olduğumu hissetmek hoşuma gider			
22	Takımda olmayı severim			
23	Branşımda yükselmeyi isterim			
24	Fiziksel olarak sağlıklı olmak istiyorum			
25	Popüler olmak isterim			
26	Meydan okumayı severim			
27	Liderleri, antrenörleri veya eğiticileri severim			
28	Statü ve saygınlık kazanmak isterim			
29	Eğlenceyi severim			
30	Malzeme ve tesislerden faydalanmak isterim			

Özgeçmiş

... yılında .....’de doğdum. İlkokulu, ortaokulu ve liseyi .....’te okudum. .... yılında Kırıkkale Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Rekreasyon Bölümünü kazandım ve ..... yılında bu bölümden mezun oldum. 2010 yılı ağustos ayında Antalya/Korkuteli’nde askerlik görevimi yerine getirdim. 2011-2013 yılları arasında Gaziantep’te farklı okullarda ücretli öğretmenlik yaptım. 2014 yılında Kilis gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde Bocce antrenörü olarak işe başladım. 2015-2016 yıllarında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinden Pedagojik Formasyon belgesini almaya hak kazandım.

2019 yılında başladığım Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor bölümünde tezli yüksek lisans eğitimimi 2022 yılında Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN danışmanlığında bitirmiş bulunmaktayım.

